

ENVIRONMENTÁLNE VYHLÁSENIE**Skanska SK a.s.**

Aktualizované 08/2020

SKANSKA

OBSAH

1. ZOZNAM DEFINÍCIÍ A SKRATIEK.....	4
2. PREHĽAD ČINNOSTÍ, VÝROBKOV A SLUŽIEB ORGANIZÁCIE, JEJ PRÍPADNÝ VZŤAH K MATERSKÝM ORGANIZÁCIÁM A JASNÝ A JEDNOZNAČNÝ OPIS ROZSAHU REGISTRÁCIE V SCHÉME EMAS VRÁTANE ZOZNAMU LOKALÍT, NA KTORÉ SA TÁTO REGISTRÁCIA VZŤAHUJE.....	5
2.1 História Spoločnosti a jej vzťah k materskej organizácii.....	5
2.2 O spoločnosti.....	5
2.2.1 Stavíame svet, v ktorom sami chceme žiť	6
2.2.2 Spoločensky zodpovedná firma	6
2.2.3 Aktívna rola v Spoločnosti.....	6
2.2.4 Naše hodnoty.....	6
2.3 Organizačná štruktúra divizie Slovensko	8
2.4 Súhrn činností, výrobkov a služieb.....	8
2.4.1 Závod Inžinierske staviteľstvo.....	8
2.4.2 Závod Pozemné staviteľstvo	9
2.4.3 Geodetické služby	11
2.5 Súhrn činností, výrobkov a služieb zaradených do schémy EMAS.....	11
2.6 Súhrn činností, výrobkov a služieb zaradených do schémy EMAS podľa kódov NACE.....	11
2.7 Pracoviská zaradené do schémy EMAS.....	12
2.8 Závod Inžinierske staviteľstvo – zoznam stavieb za rok 2016-2019	13
2.9 Závod Pozemné staviteľstvo – zoznam stavieb za rok 2015-2019.....	17
3. ENVIRONMENTÁLNA POLITIKA A STRUČNÝ OPIS RIADIACEJ ŠTRUKTÚRY PODPORUJÚCEJ SYSTÉM ENVIRONMENTÁLNEHO MANAŽÉRSTVA ORGANIZÁCIE.	20
4. OPIS VŠETKÝCH VÝZNAMNÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH ENVIRONMENTÁLNYCH ASPEKTOV, KTORÉ SPÔSOBUJÚ VÝZNAMNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY ORGANIZÁCIE, STRUČNÝ OPIS PRÍSTUPU UPLATŇOVANÉHO PRI URČOVANÍ ICH VÝZNAMU A VYSVETLENIE POVÄHY VPLYVOV SÚVISIACICH S TÝMTO ASPEKTMI.....	23
4.1 Priame environmentálne aspekty	23
4.2 Nepriame environmentálne aspekty	24
4.3 Hodnotenie významnosti environmentálnych aspektov	25
5. OPIS DLHODOBÝCH A KRÁTKODOBÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH CIELOV VO VZŤAHU K VÝZNAMNÝM ENVIRONMENTÁLNÝM ASPEKTOM A VPLYVOM	29
6. OPIS VYKONANÝCH A PLÁNOVANÝCH OPATRENÍ NA ZLEPŠENIE ENVIRONMENTÁLNEHO SPRÁVANIA, DOSIAHNUTIE KRÁTKODOBÝCH A DLHODOBÝCH CIELOV A ZABEZPEČENIE DODRŽIAVANIA PRÁVNÝCH POŽIADAVIEK SÚVISIACICH SO ŽIVOTNÝM PROSTREDÍM.....	33
6.1 Spolupráca s externe zainteresovanými stranami.....	33
7. SÚHRN DOSTUPNÝCH ÚDAJOV O ENVIRONMENTÁLНОM SPRÁVANI ORGANIZÁCIE VO VZŤAHU K JEJ VÝZNAMNÝM ENVIRONMENTÁLNÝM ASPEKTOM	34

7.1 Ukazovatele environmentálneho správania	36
7.1.1 Energit	36
7.1.2 Materiály	40
7.1.3 Voda	42
7.1.4 Odpad	44
7.1.5 Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu	50
7.1.6 Emisie.....	52
8. ODKAZ NA HLAVNÉ PRÁVNE USTANOVENIA, KTORÉ ORGANIZÁCIA MUSÍ ZOHĽADNIŤ, ABY ZABEZPEČILA SÚLAD S PRÁVNÝMI POŽIADAVKAMI TÝKAJÚCIMI SA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, A VYHLÁSENIE O DODRŽIAVANÍ PRÁVNÝCH PREDPISOV	53
9. ENVIRONMENTÁLNY OVEROVATEĽ A PRÍSTUP VEREJNOSTI K INFORMÁCIAM ENVIRONMENTÁLNEHO VYHLÁSENIA.....	57

1. ZOZNAM DEFINÍCIÍ A SKRATIEK

BSK_s - Biologická spotreba kyslíka je mierou znečistenia odpadových vôd vyjadrená množstvom kyslíka spotrebovaného mikroorganizmami pri oxidácii znečistujúcich látok v prítomných odpadových vodách.

Emisie - Znečistujúce látky tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva v mieste vzniku, alebo v mieste opustenia zdroja (napr. ústie komína).

ISO 14001 - Medzinárodná norma pre environmentálny manažérsky systém

ISO 9001 – Medzinárodná norma pre riadenie systémov kvality

NEL - Nepolárne extrahovateľné látky – ropné látky. Parameter vyjadrujúci mieru znečistenia vôd organickými látkami ropného charakteru.

NL – nerozpustené látky. Nerozpustené čiastočky vo vode.

Odpad - hnuteľná vec uvedená v zákone, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je v súlade so zákonom povinný sa jej zbaviť. Nebezpečný odpad je definovaný miestnou legislatívou.

OHSAS 18001- Riadenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci – norma založená na rovnakých principoch ako ISO 9001 a ISO 14001.

Oxid siričitý (SO₂) - Oxid siričitý vzniká najmä pri spaľovaní fosílnych palív a prispieva k vzniku kyslých dažďov a ďalších problémov spojených s kvalitou ovzdušia.

Oxid uholnatý (CO) – plyn ktorý sa tvorí pri nedokonalom spaľovaní fosílnych palív ako zemný plyn, vykurovací olej a uhlíe. Je to jedovatý plyn.

Oxidy dusíka (NO_x) – všeobecný termín pre plynné oxidy dusíka. Tvoria sa pri procese spaľovania a prispievajú k tvorbe smogu a kyslých dažďov.

TZL - Tuhé znečistujúce látky sú jemne dispergované tuhé častice tvorené v procese spaľovania a rôznych technologických postupov. Najnebezpečnejšia je frakcia jemnejšia ako 10 µm (PM₁₀).

ZIS – závod Inžinierske staviteľstvo

ZPS – závod Pozemné staviteľstvo

HSV – hlavná stavebná výroba

PSV – pomocná stavebná výroba

2. PREHĽAD ČINNOSTÍ, VÝROBKOV A SLUŽIEB ORGANIZÁCIE, JEJ PRÍPADNÝ VZŤAH K MATERSKÝM ORGANIZÁCIÁM A JASNÝ A JEDNOZNAČNÝ OPIS ROZSAHU REGISTRÁCIE V SCHÉME EMAS VRÁTANE ZOZNAMU LOKALÍT, NA KTORÉ SA TÁTO REGISTRÁCIA VZŤAHUJE

2.1 História Spoločnosti a jej vzťah k materskej organizácii

Skupina Skanska ako taká datuje svoju história už od 19. storočia. Pri jej vzniku stál v roku 1887 Rudolf Fredrik Berg, švédsky chemik s väšnou pre železobetónové konštrukcie a nové technológie, ktorý založil v južnom Švédsku spoločnosť Aktiebolaget Skånska Cementgjuteriet vyrábajúcu betónové dekoračné dielce. Táto spoločnosť sa behom svojej existencie postupne transformovala až na medzinárodnú spoločnosť zameranú na poskytovanie komplexných stavebných služieb.

Názov Skanska používa od roku 1984.

Začiatky podnikania skupiny Skanska v Českej republike siahajú do 50-tych rokov 20. storočia a v Slovenskej republike pôsobí Skanska od roku 1999.

- **1887** založená spoločnosť AB Skanska Cementgjuteriet
- **1897** prvá zahraničná zákazka (Veľká Británia)
- **1902** prvá zahraničná pobočka
- **1927** prvá stavba asfaltovej komunikácie vo Švédsku
- **1965** zapísanie na burze v Štokholme
- **1984** zmena názvu na Skanska
- **1999** začiatok pôsobenia skupiny Skanska na Slovensku
- **2002** vydanie Etického kódexu Skanska
- **2003** akvizícia spoločnosti Banské Stavby a.s., vznik Skanska BS a.s.
- **2005** akvizícia spoločnosti Klimavex Košice, vznik Skanska Technologic a.s.
- **2006** akvizícia spoločnosti Stamart Martin
- **2010** akvizícia spoločnosti SkyBau s.r.o.
- **2010** vznik Skanska SK a.s.
- **2012** Skanska oslavuje 125. výročie založenia
- **2016** Skanska Construction Rumunsko a Maďarsko sa stala súčasťou obchodnej jednotky Skanska Česká republika a Slovensko ako siedma divízia
- **2019** od 1. septembra 2019 sa naša obchodná jednotka nazýva Skanska Central Europe (SCE) a rozšírila sa o ďalšiu krajinu - bývalú jednotku Skanska Poland. V súčasnosti je tvorená 5 krajinami (Česká republika, Slovensko, Poľsko, Maďarsko a Rumunsko).

2.2 O spoločnosti

Skanska je jedna z najväčších svetových spoločností poskytujúcich služby v oblasti stavebnictva, komerčného developmentu, rezidenčného developmentu a PPP projektov. Na čele celosvetovej skupiny stojí materská spoločnosť Skanska AB so sídlom vo Švédsku v Štokholme.

Celosvetová skupina Skanska zamestnáva približne 43 000 našich zamestnancov a pôsobí na vybraných trhoch v Európe a Spojených štátach.

V Českej republike podnikáme prostredníctvom spoločnosti Skanska a.s. Na českom trhu d'alej pôsobí Skanska Facility, s.r.o. a developerské spoločnosti Skanska Reality, a.s. a Skanska Property Czech Republic, s.r.o. Od roku 2016 sa k našej obchodnej jednotke pridalo aj Maďarsko a Rumunsko. Od 1. septembra 2019 sa naša obchodná jednotka nazýva Skanska Central Europe (SCE) a rozšírila sa o ďalšiu krajinu - bývalú jednotku Skanska Poland. V súčasnosti je tvorená 5 krajinami (Česká republika, Slovensko, Poľsko, Maďarsko a Rumunsko).

V Slovenskej republike podnikáme prostredníctvom spoločnosti Skanska SK a.s., ktorá je dcérskou spoločnosťou českej Skanska a.s. v Prahe.

Predmetom nášho podnikania je stavebná činnosť, najmä dopravné, občianske, bytové, inžinierske a priemyselné stavby. Okrem toho vyrábame vlastné produkty a zaistujeme si zdroje pre výstavbu. Pri výstavbe minimalizujeme ekologickú záťaž, využívame obnoviteľné zdroje a dbáme na bezpečnosť práce. V Skanska presadzujeme princípy spoločensky zodpovedného a etického podnikania v environmentálnej, sociálnej i ekonomickej rovine.

2.2.1 Stavíame svet, v ktorom sami chceme žiť

Spoločne s našimi zákazníkmi a partnermi myslíme na udržateľnú budúlosť a zapájame sa do strategických projektov v oblasti spoločenskej zodpovednosti. Naším primárnym cieľom je zlepšovanie života ľudí. Venujeme sa tisícom projektov, vďaka tomu sa stále rozvíjame, vzájomne inšpirujeme a prichádzame s novinkami.

2.2.2 Spoločensky zodpovedná firma

Sme jedným z popredných dodávateľov v Českej republike i na Slovensku, sme inkluzívnu a spoločensky zodpovednou Spoločnosťou, ktorej mottom je: Stavíame svet, v ktorom sami chceme žiť. Stavíame, modernizujeme a udržiavame infraštruktúru v našej krajine. Na základe škandinávskej tradície kladieme dôraz na „zelené“ inovatívne a progresívne technológie.

Spoločnosť Skanska pôsobí po celom svete a je doma na vybraných domácich trhoch v Európe a v USA, je kvótovaná na stockholmskej burze cenných papierov a má sídlo vo švédskom hlavnom meste.

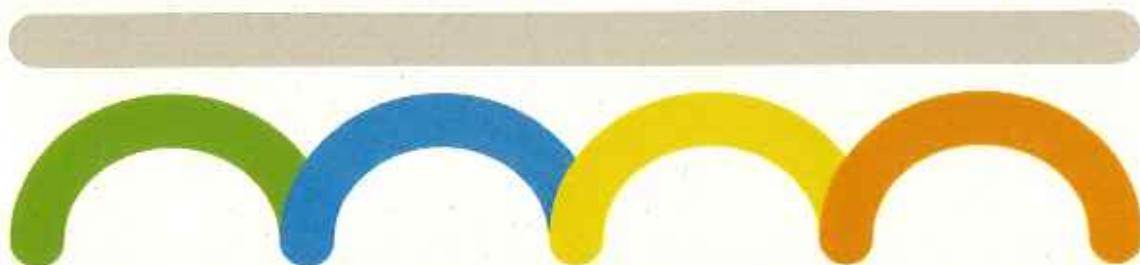
2.2.3 Aktívna rola v Spoločnosti

Na všetkých našich domácich trhoch máme dobrú pozíciu k tomu, aby sme dodávali udržateľné riešenia, ktoré zákazníci a spoločnosti potrebujú. Chceme hrať aktívnu rolu pri rozvoji celej Spoločnosti, spolupracovať so zákazníkmi, aby sme stále zlepšovali štandardy v oblasti bezpečnosti ľudí na stavbách, ekológie, etiky a diverzity a inkluzie.

2.2.4 Naše hodnoty

Naše hodnoty vyjadrujú, chránia a prehľbujú kultúru Spoločnosti. Vyjadrujú kto sme, ako sa správame a v čo veríme.

Skanska hodnoty

Záleží nám
na živote

Konáme eticky
a transparentne

Bud'me lepší –
spoločne

Sme tu pre našich
zákazníkov

Záleží nám na živote

Pracujeme iba bezpečne alebo vôbec. Všímame si všetky nebezpečné situácie. Staráme sa o zdravie, dbáme na životné prostredie a presadzujeme zelené riešenia. Naše prevádzky riadime ekologickým spôsobom. Správame sa zodpovedne voči budúcim generáciám.

Konáme eticky a transparentne

Podnikáme čestne a transparentne. Riadime sa našim Etickým kódexom a nikdy neakceptujeme „skratky“. Rozvíjame pracovné prostredie, kde každý môže otvorené vyjadriť svoj názor.

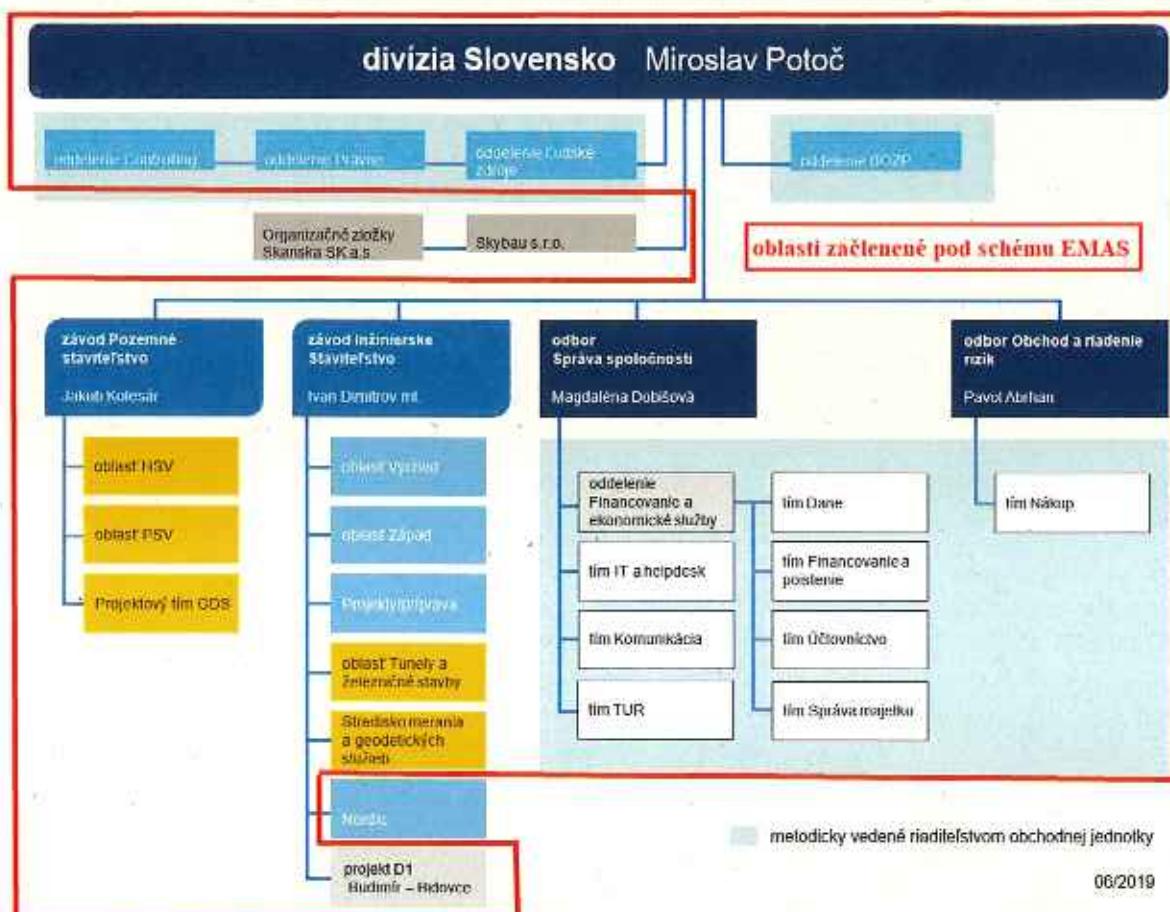
Bud'me lepší – spoločne

Chceme sa zlepšovať vo všetkom, čo robíme. Sme Spoločnosť, ktorá sa neustále učí a zdieľa svoje odborné znalosti. Sme hrdí na našu kvalitu a inovácie. Spoločne so zákazníkmi a partnermi vytvárame tímy v duchu Jedna Skanska. Využívame rozmanitosť (diverzitu) na to, aby sme dosiahli tie najlepšie výsledky. Rozvíjame kultúru, ktorá je ústretová, kde sme voči sebe otvorení a féraví, navzájom si dôverujeme a preukazujeme si úctu.

Sme tu pre našich zákazníkov

Pomáhame našim zákazníkom, aby boli úspešní vo svojom podnikaní. Snažíme sa porozumieť ich potrebám a potrebám ich klientov. Sme tu preto, aby sme im pomohli premeniť ich vizie na skutočnosť.

2.3 Organizačná štruktúra divízie Slovensko

Sme súčasťou obchodnej jednotky Skansa Central Europe (SCE). Obchodnú jednotku Skansa Central Europe (SCE) tvorí celkovo päť krajín: Česko, Slovensko, Rumunsko, Maďarsko a Poľsko. Skansa SK a.s. je v štruktúre tejto obchodnej jednotky divíziou Slovensko.

Na Slovensku pôsobí Skansa SK a.s. prostredníctvom svojich dvoch závodov pokrývajúcich všetky segmenty stavebnictva - závod Pozemné staviteľstvo a závod Inžinierske staviteľstvo, so sídlami v Bratislave, Prievidzi, Žiline, Martine a Košiciach.

2.4 Súhrn činností, výrobkov a služieb

2.4.1 Závod Inžinierske staviteľstvo

Poskytujeme komplexné služby v oblasti výstavby a rekonštrukcií dopravných, vodohospodárskych a podzemných stavieb.

Čo robíme?

- **Cestné stavby:** cesty, diaľnice, mestské komunikácie, letiskové plochy
- **Koľajové stavby:** železničné koridory, stanice, mosty, podchody, prieplavy, koľajová mechanizácia, protihlukové steny
- **Mosty:** monolitické železobetónové konštrukcie, prefabrikované mosty, oceľovobetónové mosty, zavesené a visuté mosty, presýpané mosty
- **Podzemné stavby:** tunely, banské diela, vetracie šachty
- **Ekologické stavby:** vodovodné a kanalizačné siete, potrubné systémy

*Dialnica D1 Budimír - Bidovce***Výroba a pokladka asfaltových zmesí Košice (Obaľovňa Veľká Ida)**

Obaľovňa Veľká Ida patrí pod závod Inžinierske staviteľstvo.

Zabezpečujeme výrobu a kladenie všetkých druhov zhutnených asfaltových zmesí vrátane modifikovaných.

Na Slovensku sme priamymi vlastníkmi jednej obaľovacej súpravy (Obaľovňa Veľká Ida), ďalšie tri prevádzkujeme v združení. Na ukladanie asfaltového krytu vozoviek používame moderné finišery, ktorými dosahujeme vysokú kvalitu povrchu nových vozoviek.

2.4.2 Závod Pozemné staviteľstvo

Dokážeme ponúknut' generálne kontrakty pozemných stavieb so silným podielom vlastných prác.

Pre verejných aj súkromných investorov stavíme škálu stavieb v oblasti občianskeho, priemyselného, bytového staviteľstva. Pracujeme so špičkovými technológiami, ktoré zaručujú splnenie tých najprísnejších ekologických predpisov.

Čo robíme?

- **Bytová výstavba:** bytové jednotky a komplexy, radové domy, vilové štvrti
- **Občianske stavby:** historické budovy, obchodné centrá, administratívne budovy, hotely, športové strediská, zdravotnícke i vzdelávacie zariadenia, letiskové terminály
- **Priemyselné stavby:** sklady, logistické centrá, výrobné haly
- **Inžinierske a ekologické stavby:** čistiarne odpadových vôd, potrubné systémy
- **Hrubé stavby:** monolitické železobetónové konštrukcie

Bytový dom Muchovo námestie, Bratislava - Petržalka

Oblast' HSV

Zaoberáme sa výstavbou železobetónových monolitických konštrukcií bytových, občianskych a priemyselných objektov. Zabezpečujeme kompletную realizáciu železobetónových a murovaných konštrukcií, vrátane spracovania ponuky a odborných konzultácií technického riešenia i spracovania výrobnej prípravy stavieb.

Oblast' PSV

Ponúkame komplexné služby vo všetkých oblastiach pozemného stavitel'stva, ktoré zahrňajú bytovú, občiansku či priemyselnú výstavbu a tiež kompletný balík služieb v oblasti technických zariadení budov, medzi ktoré patrí klimatizácia, vzduchotechnika, meranie a regulácia, ústredné vykurovanie a zdravotechnika.

Realizujeme stavby v oblasti bytového, občianskeho a priemyselného stavitel'stva, vrátane technológií pre verejných i súkromných investorov. Zabezpečujeme technologické dodávky v chemickom a energetickom priemysle.

Realizujeme

- obchodno – spoločenské centrá
- administratívne budovy
- výrobné haly, skladové a logistické centrá
- hotely, športové zariadenia, budovy pre vzdelávanie, letiskové terminály
- bytové jednotky, komplexy a radové domy
- rekonštrukcie historických budov
- Služby a dodávky technických zariadení budov pre halové, priemyselné, administratívne, bytové, obchodné, potravinárke, medicínske a špecializované objekty

- Komplexné služby a dodávky technologických zariadení pre chemický, papierenský, potravinársky priemysel, energetiku, olejochémiu, vrátane skladovania ropných produktov, ako aj ďalšie technológie zlepšujúce životné prostredie
- Služby a dodávky technologických zariadení pre chemický priemysel, komunálnu, priemyselnú a tiež ekologickú energetiku

2.4.3 Geodetické služby

Ponúkame všetky geodetické práce, našou špecializáciou je inžinierska geodézia. Máme dlhorocné skúsenosti v odbore cestného stavitelstva, tunelov a aj pozemného stavitelstva doma i v zahraničí, napríklad vo Švédsku, Nórsku, Fínsku a Slovensku.

Zabezpečíme pre vás:

- vytváracie práce
- zameriavanie skutočného vyhotovenia
- zameriavanie podkladov pre projekt
- kontrolné merania
- meranie plôch a kubatúr
- zhodenie profilov terénom, stavebným alebo inžinierskym objektom či vodným tokom
- spracovanie geodetickej dokumentácie pre správcov inžinierskych sietí
- spracovanie súborných geodetických dokumentácií pre investora
- meranie posunov a konvergencií
- budovanie bodových polí a vytváracích sietí
- práce zodpovedného geodeta na stavbách, práce hlavného banského merača a banského merača
- 3D laserové skenovanie

2.5 Súhrn činností, výrobkov a služieb zaradených do schémy EMAS

Stavebnictvo:

- cestné stavby
- kolajové stavby
- mosty
- podzemné stavby
- ekologické stavby
- výroba a pokladka asfaltových zmesí
- Bytová výstavba
- Občianske stavby
- Priemyselné stavby
- Inžinierske a ekologické stavby
- Hrubé stavby

2.6 Súhrn činností, výrobkov a služieb zaradených do schémy EMAS podľa kódov NACE

- 41.20 Výstavba obytných a neobytných budov
- 42.11 Výstavba ciest a diaľnic
- 42.12 Výstavba železníc a podzemných železníc
- 42.13 Výstavba mostov a tunelov
- 42.99 Výstavba ostatných inžinierskych stavieb i n.
- 43.11 Demolácia

- 43.12 Zemné práce
- .23.99 Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov i n.

2.7 Pracoviská zaradené do schémy EMAS

- administratívna budova Krajná 29, Bratislava
- administratívna budova Košovská cesta 16, Prievidza
- administratívna budova Kysucká cesta 8405/16C, Žilina
- administratívna budova Dolné Rudiny 1, Žilina
- administratívna budova Robotnícka 1A, Martin
- administratívna budova Alejová 2, Košice
- Výroba a pokladka asfaltových zmesí Košice (Obalovňa Veľká Ida)
- pracovisko Šelpice, Šelpice č. 136

Mapa s prevádzkami zaradenými do schémy EMAS

Prevádzky v schéme EMAS			NACE	Stručný popis
1. AB Bratislava	Krajná 29		41.20, 42.11, 42.12, 42.13, 42.99, 43.11, 43.12	Sídlo Spoločnosti, manažment, administratíva, podporné činnosti
2. Pracovisko Šelpice	Šelpice č. 136		42.11, 42.13, 42.99, 43.11, 43.12	Sídlo strediska, manažment, administratíva, podporné činnosti
3. AB Prievidza	Košovská cesta 16		42.11, 42.12, 42.13, 42.99, 43.11, 43.12	manažment, administratíva, podporné činnosti, kotolňa
4. AB Žilina	Dolné Rudiny 1		42.11, 42.13, 42.99, 43.11, 43.12	Manažment, administratíva, podporné činnosti
5. AB Žilina	Kysucká cesta 8405/16C		41.20, 43.11	Manažment, administratíva, podporné činnosti
6. AB Martin	Robotnícka 1A		41.20, 42.99, 43.11, 43.12	Manažment, administratíva, podporné činnosti
7. AB Košice	Alejová 2		41.20, 42.11, 42.13, 42.99, 43.11, 43.12	Manažment, administratíva, podporné činnosti
8. Obaľovňa Veľká Ida	Cesta do Veľkej Idy		23.99, 42.11	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov i n.

Spoločnosť prevádzkuje okrem vyššie uvedených viac pracovísk. Niektoré z nich sú len malé a dočasne prenajaté kancelárske priestory, ktoré sú pracoviskom pre malý počet zamestnancov vykonávajúcich podporné činnosti pre výrobné strediská (napr. kancelárske priestory vo Zvolene). Vzhľadom na ich malé priestory a malý počet zamestnancov, tieto pracoviská nie sú zaradené pod schému EMAS.

2.8 Závod Inžinierske staviteľstvo – zoznam stavieb za rok 2016-2019

Rok 2016

Názov stavby	Miesto stavby	Zahájenie stavby	Ukončenie stavby
ZST Jablonica KRŽZ, k.č.2.4.4a, realizácia	Jablonica	1.3.2016	30.6.2016
PZ Nitra Mlynáre - napojenie na R1 - 2. a 4. etapa	Nitra	8.3.2016	31.5.2017
BA, Vajnorská	Bratislava	9.5.2016	31.12.2016
Oblasť Svidník - modernizácia ciest	Svidník	9.5.2016	30.9.2016
Motokárová dráha v obci Dlhá -Komunikácie-pokladka	Dlhá	8.6.2016	15.7.2016
Projekt Jánova Lehota, výstavba polných ciest	Jánova Lehota	15.6.2016	30.9.2016
Výstavba výrobnej haly DESMA	Považská Bystrica	16.6.2016	4.9.2016
Nová terasa - asf.úpravy	Košice	15.7.2016	31.1.2018
VWSI-2016000157 - Hrubé terénne úpravy haly LOZ III	Bratislava	1.8.2016	30.7.2017
Višňové - prístupová cesta a V401.12-01	Višňové	15.8.2016	19.9.2016
ZF Slovakia-VZ Levice-SO01-II.etapa Výroba tlmičov	Levice	30.8.2016	30.11.2016
Lesná cesta Lubina, rekonštrukcia	Lubina	8.9.2016	30.12.2016
DI Svinia - Prešov, dobudovanie križovatky Prešov	Prešov	20.9.2016	31.1.2019
Vetračia šachta tunela Višňové	Višňové	19.10.2016	31.5.2019
DI Budimír - Bílovce	Budimír	1.11.2016	2.12.2019
Oprava komunikácií v III.MBA III Podkolibská-Hlavná	Bratislava	18.11.2016	31.12.2016

PZ Nitra Mlynárce - napojenie na R1 - 2. a 4. etapa

Rok 2017

Názov stavby	Miesto stavby	Zahájenie stavby	Ukončenie stavby
Výrobná hala G SLOVAKTUAL, Pravenec	Pravenc	2.1.2017	30.9.2017
Stupava - realizácia verej. detského dopr. ihriska	Stupava	25.1.2017	31.1.2018
Trnava-Šafárikova - Oprava vozovky a živič. krytu	Trnava	20.2.2017	30.6.2017
Protipovodňové opatrenia v meste Nováky - BROD	Nováky	1.3.2017	30.9.2017
Obytný súbor Jégeho Alej IV. etapa	Bratislava	9.3.2017	31.3.2017
Špačince- Oprava existujúcich komunikácií a chodn.	Špačince	15.3.2017	30.6.2019
Piešťany reko MK - Trieda A. Hlinku	Piešťany	1.4.2017	30.6.2017
Trnava-Tajovského - Oprava vozovky a živič. krytu	Trnava	18.4.2017	31.7.2017
Opravy komunikácií v III.MBA III	Bratislava	24.4.2017	30.6.2017
Komunikácia a chodník Pivovarnicka P.O.H.Topoľčany	Topoľčany	31.5.2017	30.9.2018
Cesta okolo rekuperácie Bekaert Hlohovec	Hlohovce	1.6.2017	10.8.2017
Rekonštrukcia MK Olympijská v Trnave	Trnava	5.6.2017	16.10.2017
Slanec, pristupová komunikácia k lomu	Slanec	9.6.2017	30.10.2017
Nováky- vodozádržné opatrenia na toku Nitra	Nováky	14.6.2017	30.9.2017
Veľký Krtiš-Reko komunikácií, chodníkov, parkovisk	Veľký Krtiš	14.6.2017	26.9.2017
Oprava komunikácií a krajnic Hrubá Borša	Hrubá Borša	26.6.2017	30.6.2018
Veľké Kostoľany - Revitaliz. verej. priestranstiev	Veľké Kostoľany	24.7.2017	23.12.2017
Rozšírenie vnútrocálových parkovisk	Lozorno	31.7.2017	25.8.2017

Rekonštrukcia miestnych komunikácií I BA-Podunaj.B	Bratislava	1.8.2017	22.9.2017
Oprava stien usadz. nádrží Nádržky IV.St. Kremnica	Kremnica	14.8.2017	25.11.2017
Rekonštrukcia Staničnej ulice Breštovany	Breštovany	22.8.2017	22.10.2017
Pristup. komunikácia "IBV Trebuľa, Sliač -Hájniky"	Sliač	11.9.2017	11.11.2017
Reko miestnych komunikácií v Dunajskej Strede	Dunajská Streda	25.9.2017	31.1.2018
Rekonštrukcia MK M. Kopernika II, v Trnave	Trnava	27.9.2017	29.10.2017
Komárno – Dunajská Streda, PZZ v km 46,115	Dolný Bar	1.10.2017	31.1.2018
Grandhotel Elizabeth	Turčianske Teplice	13.10.2017	31.1.2018

Rok 2018

Názov stavby	Miesto stavby	Zahájenie stavby	Ukončenie stavby
Zámočnicke konštrukcie pre stavbu Stein 2 Spilka	Bratislava	1.1.2018	30.4.2019
Predajné centrum prc dom a záhradu Trnava - HTÚ	Trnava	13.3.2018	31.8.2018
Reko Mierovej, Rázusovej a Fučikovej v Závadke n/H	Závadka nad Hronom	23.4.2018	31.10.2018
Reko komun. v Breštovanoch – Mlynská a Záhradná ul	Breštovany	1.5.2018	30.9.2018
Predajné centrum prc dom a záhradu Nitra - HTÚ	Nitra	10.5.2018	28.2.2019
Veľkoplošné vysprávky ciest v okr. Malacky	Hrubá Borša	14.5.2018	31.10.2018
Borský Mikuláš - ul. Chodecká, J. Hollého a autobu	Borský Mikuláš	4.6.2018	30.8.2018
Vysprávky ciest II. a III. triedy v správce RCBa	Gajary	13.6.2018	30.6.2019
Komjatice-Ivánka pri Nitre, PZZ. km 16,293	Komjatice	15.6.2018	15.11.2018
Reko komunik. - časti ul. Bieloruská, BA-Biskupice	Bratislava	10.7.2018	30.11.2018
Bory Bývanie - I. etapa	Bratislava	16.7.2018	31.5.2019
Predajné centrum Trnava Pokladka Štrbinového žľabu	Trnava	23.7.2018	3.8.2018
Oprava a rekonštrukcia vozovky ulice Hraničná	Bratislava	1.8.2018	31.3.2019
SL-18-0144 Oprava ciest a chodníkov	Žiar nad Hronom	1.8.2018	31.10.2018
Oprava skladovej plochy a komunikácií, I. etapa	Zemianske Kostoľany	13.8.2018	30.11.2018
Studienka - pokladka asfaltového betónu	Studienka	20.8.2018	30.11.2018
Úprava Beskydskel ul. - I. etapa	Bratislava	21.8.2018	19.9.2018
I/16 Mokraňec - Šaca	Mokraňec	27.8.2018	30.11.2018
Parkovisko Rontgenova	Bratislava	27.8.2018	12.12.2018
Stavebné úpravy chodníka a MK Suchá nad Parnou	Suchá nad Parnou	13.9.2018	7.12.2018
Koniarovce - Ludanice, PZZ km 52,058	Hrušovany	17.9.2018	30.4.2019
ŽSR, ŽST Uľanka, Uľanka - B, Bystrica, D, Harmanc	Harmanc	26.9.2018	26.9.2019
IBV Panské diely-Dubová ul., Orechová ul. Jaslov.B	Jaslovské Bohunice	1.10.2018	31.10.2019
Rekonštrukcia komunikácie Rastislavová	Piešťany	1.10.2018	22.12.2018
Telgárt - BB Rekonšt. ciest III. triedy cez Brčzno	Banská Bystrica	15.10.2018	30.6.2019
I/75 TRNOVEC - KONIEC OBCE PO MOST – OPRAVA CESTY	Trnovec	15.10.2018	30.11.2018
VW Slovakia Martin - Komunikácie a spevnené plochy	Martin	15.10.2018	26.10.2018
Asfaltové úpravy Košice, Myšluvská cesta	Košice	5.11.2018	28.6.2019

*Asfaltové úpravy v obci Trnovec nad Váhom***Rok 2019**

Názov stavby	Miesto stavby	Zahájenie stavby	Ukončenie stavby
Materská škola - BORY	Bratislava	14.1.2019	30.6.2019
XELLA s.r.o., Zemianske Kostoľany – skladovacia plocha	Zemianske Kostoľany	11.3.2019	11.7.2019
BORY HOME I	Bratislava	16.7.2018	30.8.2019
BORY HOME II - zemné práce	Bratislava	11.3.2019	31.5.2019
Rozšírenie vjazdu do Digital Park	Bratislava	18.3.2019	15.5.2019
ŽST Pezinok - záhytné parkovisko pre IAD	Pezinok	17.4.2019	17.10.2019
ASFALTOVANIE 2018-2019 - 3. výzva	Žiar nad Hronom	23.4.2019	28.6.2019
Oprava skladovej plochy a komunikácií, 2. Etapa	Zemianske Kostoľany	25.4.2019	31.7.2019
Parkovisko pre nákladné vozidlá	Trnava	26.4.2019	30.6.2019
Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci Horný Hričov	Horný Hričov	13.5.2019	31.8.2019
Bergamon – NUPPU spevnené plochy pre YIT	Bratislava	31.5.2019	29.2.2020
LEAP Academy Višňové – úprava križovatky	Višňové	4.9.2019	31.1.2020

2.9 Závod Pozemné staviteľstvo – zoznam stavieb za rok 2015-2019*Obytný súbor Jégeho Alej IV. etapa, Bratislava***Rok 2016**

Názov stavby	Miesto stavby	Zahájenie stavby	Ukončenie stavby
Záhradné vily Bratislava Dubravka	Bratislava	11.1.2016	30.7.2016
Prístavba skladu KMT Sučany	Sučany	28.3.2016	31.12.2016
Vetranie haly PM17	Ružomberok	30.3.2016	10.11.2016
Bytový dom Muchovo námestie	Bratislava	11.4.2016	30.11.2016
Bytový dom Muchovo námestie - dokončovacie práce	Bratislava	1.5.2016	31.1.2017
Výmena potrubia vysušovací stroj Mondi RK	Ružomberok	17.5.2016	29.6.2016
Výstavba výrobnej haly DESMA	Považská Bystrica	1.6.2016	31.1.2017
Rekonštrukcia VZT a klim v objekte Dolná 2 BB	Banská Bystrica	30.6.2016	31.12.2016
Bytový dom Muchovo námestie	Bratislava	1.8.2016	31.10.2017
Rodinný dom Záhorská	Bratislava	1.8.2016	30.11.2017
ESS Lund	Švédsko	1.8.2016	30.6.2019
New Stein	Bratislava	3.8.2016	15.5.2017
Výmena klimatizačných zariadení BCM INP	Košice	5.9.2016	31.12.2016
Polyfunkčný komplex Polianky	Bratislava	13.9.2016	30.6.2019
SPP - NMnV Rekonštrukcia kotolni	Nové Mesto nad Váhom	26.10.2016	31.12.2016
Denná klinika APC	Bratislava	31.10.2016	10.2.2017
Denná klinika APC	Bratislava	31.10.2016	10.2.2017
Stavobné úpravy odborných učební SOŠ Gemerská	Košice	28.11.2016	31.7.2017

*Polyfunkčný objekt Pemiére, Bratislava***Rok 2017**

Názov stavby	Miesto stavby	Zahájenie stavby	Ukončenie stavby
Výrobná hala G - SLOVAKTUAL Pravenec	Pravenec	2.1.2017	30.8.2017
Grandhotel Elizabeth - 2. etapa VZT, UK	Turčianske Teplice	6.2.2017	31.1.2018
Výrobná hala G - SLOVAKTUAL Pravenec	Pravenec	18.4.2017	30.7.2017
Oprava vodovodného potrubného systému	Turňa nad Bodvou	19.4.2017	31.8.2017
Polyfunkčný objekt Polianky, Dúbravka, Bratislava	Bratislava	2.5.2017	30.6.2019
Polyfunkčný objekt Seberiniho	Bratislava	13.6.2017	30.6.2019
Priestavba skladu KMT Sučany	Sučany	26.6.2017	7.7.2017
Rekonštrukcia budovy UDZS, Ipeľská ul. Košice	Košice	15.7.2017	2.6.2017
Polyfunkčný objekt PREMIÉRE	Bratislava	1.8.2017	30.9.2019
Strojovňa sprinklerovej centrály VW Martin	Martin	21.9.2017	31.12.2017
Vetranie pecí 1-3	Kechnec	1.10.2017	25.12.2017
Polyfunkčný objekt PREMIÉRE	Bratislava	2.10.2017	31.5.2019
Polyfunkčný objekt PREMIÉRE II. etapa	Bratislava	20.10.2017	30.9.2019
NEW STEIN - Spilka	Bratislava	4.12.2017	30.6.2019
New Stein III. etapa	Bratislava	27.12.2017	31.1.2019

Rok 2018

Názov stavby	Miesto stavby	Zahájenie stavby	Ukončenie stavby
Mondi SCP servis	Ružomberok	1.1.2018	15.5.2019
GETRAG FORD servis	Kecchnec	1.1.2018	31.12.2019
Hala H2 VW Martin - rozšírenie výroby do priestoru	Martin	20.2.2018	30.4.2019
SLOVALCO, a.s. servis	Žiar nad Hronom	2.5.2018	31.3.2020
Sanácia havar, stavu chirur. pavilónu č.04 časť A	Martin	20.6.2018	14.9.2018
Obchodné centrum FORUM Prešov	Prešov	20.7.2018	21.12.2019
Rozšírenie haly H1 a H2 VW Martin UK,VZT,ZTI plyn	Martin	3.9.2018	30.11.2018
Pckná vyhliadka - Laskonka I-II	Bratislava	1.10.2018	31.3.2020
PEKNÁ VYHLIADKA - LASKONKA I-II	Bratislava	1.10.2018	22.1.2020
Zlaté Kridlo Rača	Bratislava	1.11.2018	30.11.2018
Rozšírenie výrobnej haly H1, H2 VW, Martin	Martin	1.11.2018	31.1.2019
BORY HOME II	Bratislava	15.11.2018	30.11.2019
Polyfunkčný objekt PREMIÉRE II.etapa	Bratislava	20.10.2017	30.9.2019
NEW STEIN - Spilka	Bratislava	4.12.2017	30.6.2019
New Stein III. etapa	Bratislava	27.12.2017	31.1.2019

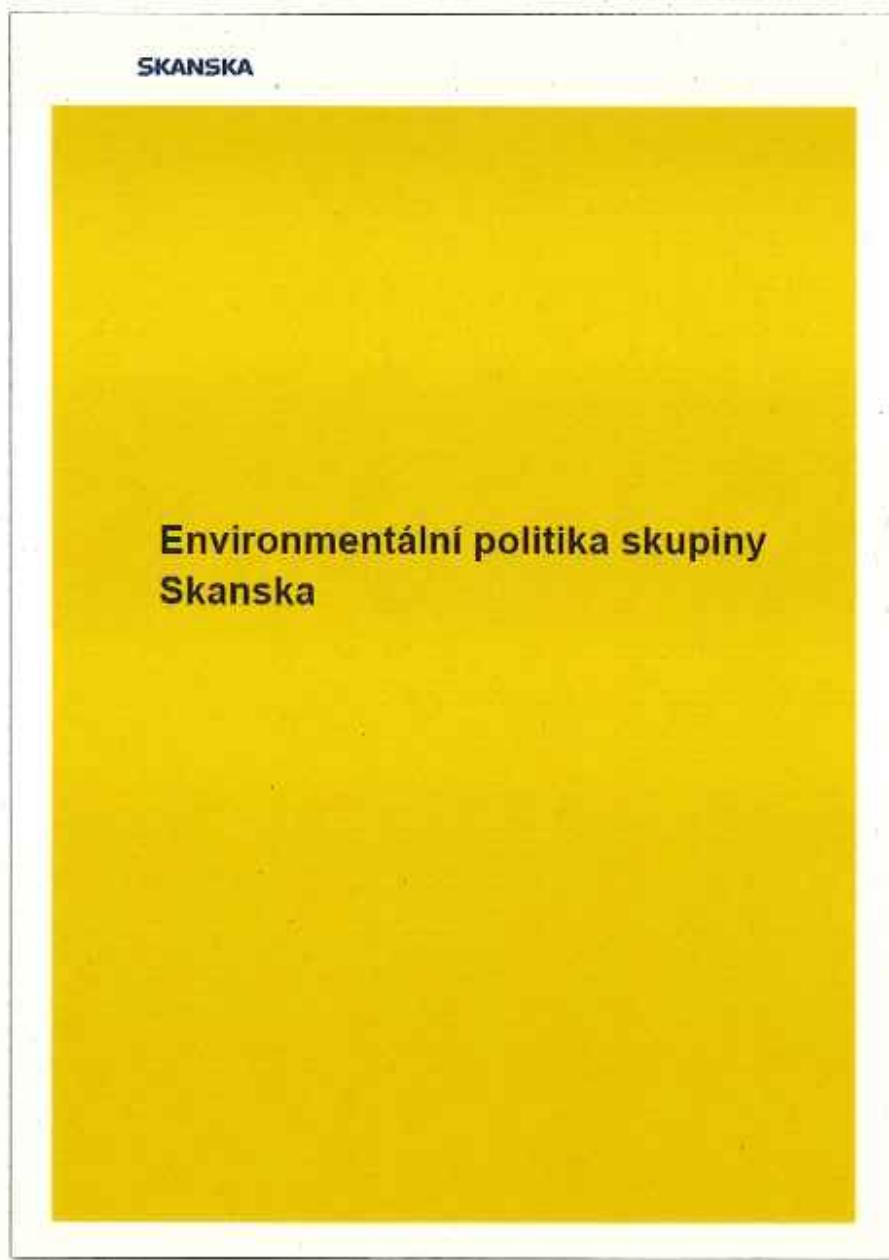
Rok 2019

Názov stavby	Miesto stavby	Zahájenie stavby	Ukončenie stavby
Polyfunkčný objekt PREMIÉRE II.etapa	Bratislava	20.10.2017	30.9.2019
Polyfunkčný súbor NEW STEIN	Bratislava	20.2.2019	30.4.2019
New Stein III. etapa	Bratislava	27.12.2017	31.1.2019
Strojovňa pre Sprinkler - stavba a profesie	Bratislava	12.4.2019	31.5.2019
Business Centre Košice 3 - fitout	Košice	22.4.2019	30.6.2019
Založenie stroja Starrag HEC 1250A	Sučany	15.5.2019	31.8.2019

3. ENVIRONMENTÁLNA POLITIKA A STRUČNÝ OPIS RIADIACEJ ŠTRUKTÚRY PODPORUJÚCEJ SYSTÉM ENVIRONMENTÁLNEHO MANAŽÉRSTVA ORGANIZÁCIE

V súlade s požiadavkami normy STN EN ISO 14001:2016 prijala Spoločnosť záväzky spracované v environmentálnej politike Spoločnosti. Organizácia sa zaviazala, že bude sústavne zlepšovať svoje environmentálne správanie.

Environmentálna politika je samostatný dokument, vydávaný v súlade s politikami Skanska AB. Bola vyhlásená rozhodnutím generálneho riaditeľa a implementovaná v obchodnej jednotke Skanska Centrel Europe.

Environmentálna politika je prístupná na stránke: <https://www.skanska.sk/kto-smc/udrzatelny-rozvoj/zivotne-prostredic-a-green-business/>

Stručný opis systému environmentálneho manažérstva organizácie

Spoločnosť má zavedený integrovaný manažérsky systém – IMS, ktorý je v súlade s požiadavkami:

- STN EN ISO 9001:2016 - systém manažérstva kvality
- STN EN ISO 14001:2016 - systém environmentálneho manažérstva
- STN OHSAS 18001:2009 - systém manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES v znení nariadenia komisie (EÚ) 2017/1505 a nariadenia komisie (EÚ) 2018/2026.

Integrovaný manažérsky systém umožňuje okrem zaistenia maximálnej kvality uskutočňovaných prác a uspokojovania požiadaviek zákazníka aj dodržiavanie všetkých pravidiel BOZP a OPP, minimalizáciu dopadov na životné prostredie a sústavne zlepšovanie svojho environmentálneho správania pri uskutočňovaní všetkých procesov v Spoločnosti.

Integrovaný manažérsky systém je v Spoločnosti pravidelne preverovaný nezávislou treťou osobou, spoločnosťou CERTICOM (akreditovaný certifikačný orgán). Na základe vykonania externého auditu sú vydané certifikáty systému manažérstva kvality STN EN ISO 9001:2016, environmentálneho manažérského systému STN EN ISO 14001:2016 a systému manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci STN OHSAS 18001:2009 (viď. obrázok č. 1 a č. 2). Certifikát je platný 3 roky. Počas 3 rokov platnosti sa vykonáva 1 recertifikačný audit a 2 dozorové audity.

Začiatkom roka 2020 bolo vykonané výberové konanie, výsledkom ktorého bolo podpísanie zmluvy s novou certifikačnou spoločnosťou SGS Slovakia spol. s r. o.. Recertifikačný audit systémov riadenia v roku 2020 už bude vykonaný spoločnosťou SGS Slovakia spol. s r. o..

Spoločnosť má v rámci certifikovaného systému manažérstva podľa STN EN ISO 9001:2016 zavedený a aplikuje systém manažérstva projektovania podľa STN ISO 10006:2004 (viď. obrázok č. 3).

V roku 2019 akreditovaný environmentálny overovateľ, spoločnosť SGS Slovakia spol. s r. o. overil a vyhlásil, že spoločnosť Skanska SK a.s. splňa všetky požiadavky nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS). Následne Slovenská agentúra životného prostredia vydala Osvedčenie o registrácii číslo 4/2019 (viď. obrázok č. 4) a spoločnosti Skanska SK a.s. bolo pridelené registračné číslo: SK – 000017.

4. OPIS VŠETKÝCH VÝZNAMNÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH ENVIRONMENTÁLNYCH ASPEKTOV, KTORÉ SPÔSOBUJÚ VÝZNAMNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY ORGANIZÁCIE, STRUČNÝ OPIS PRÍSTUPU UPLATŇOVANÉHO PRI URČOVANÍ ICH VÝZNAMU A VYSVETLENIE POVAHY VPLYVOV SÚVISIACICH S TÝMITO ASPEKTMI

Spoločnosť identifikuje všetky priame a nepriame environmentálne aspekty, ktoré majú priaznivý alebo nepriaznivý vplyv na životné prostredie, pričom ich podľa okolností kvalitatívne a kvantitatívne vyjadri, a zostavi zoznam všetkých identifikovaných environmentálnych aspektov. Spoločnosť okrem toho určí, ktoré z týchto aspektov sú významné na základe kritérií stanovených v súlade s bodom C tejto metodiky.

Je mimoriadne dôležité, aby Spoločnosť pri identifikovaní priamych a nepriamych environmentálnych aspektov zvážila aj environmentálne aspekty súvisiace s jej hlavnou ekonomickej činnosťou. Nestačí zostaviť len súpis obmedzený na environmentálne aspekty miesta a zariadení Spoločnosti.

Spoločnosť pri určovaní priamych a nepriamych environmentálnych aspektov svojich činností, výrobkov a služieb uplatňuje hľadisko životného cyklu, a to tak, že berie do úvahy tie fázy životného cyklu, ktoré môže regulovať alebo ovplyvniť. Obvykle ide o fazu získavania surovín, nákupov a obstarávania, návrhu, výroby, dopravy, použitia, spracovania po skončení životnosti a konečného zneškodnenia v závislosti od činnosti Spoločnosti.

4.1 Priame environmentálne aspekty

Priame environmentálne aspekty súvisia s činnosťami, produktmi a službami samotnej Spoločnosti, nad ktorými má priamu kontrolu v oblasti riadenia.
Spoločnosť zvažuje priame aspekty svojich činností.

Priame environmentálne aspekty okrem iného zahŕňajú:

1. odpady
2. emisie do ovzdušia
3. prašnosť
4. hluk a vibrácie
5. odpadová voda
6. úniky znečistujúcich látok
7. spotreba energií
8. spotreba vody
9. spotreba materiálov (PHM)
10. biodiverzita

Pri určovaní environmentálnych aspektov zohľadňuje aj tieto skutočnosti:

- riziká environmentálnych havárií a ďalších nádzových situácií s možným vplyvom na životné prostredie (ako sú napríklad chemické havárie) a potenciálne abnormálnych situácií, ktoré by mohli mať vplyv na životné prostredie;
- otázky súvisiace s prepravou tovaru a služieb a so služobnými cestami zamestnancov.

4.2 Nepriame environmentálne aspekty

Nepriame environmentálne aspekty môžu vzniknúť pri vzájomnej interakcii Spoločnosti s tretími stranami, ktoré Spoločnosť môže v primerannej miere ovplyvniť.

Medzi nepriame environmentálne aspekty okrem iného patria:

1. otázky súvisiace so životným cyklom produktu a služieb, ktoré Spoločnosť môže ovplyvniť (získanie surovín, návrh, nákup a obstarávanie, výroba, doprava, použitie, spracovanie výrobku po skončení jeho životnosti a konečné zneškodnenie)
2. kapitálové investície, poskytovanie pôžičiek a poisťovacie služby;
3. nové trhy;
4. výber a zloženie služieb;
5. administratívne a plánovacie rozhodnutia;
6. zloženie sortimentu výrobkov;
7. environmentálne správanie a praktiky zmluvných partnerov, subdodávateľov a dodávateľov.

Spoločnosť preukazuje, že v systéme manažérstva sa zohľadnili významné environmentálne aspekty a vplyvy, ktoré s nimi súvisia.

Spoločnosť zabezpečuje, aby dodávateľia a tí, ktorí konajú v jej mene, dodržiavali environmentálnu politiku Spoločnosti v rozsahu činností vykonávaných podľa zmluvy.

Spoločnosť zvažuje, do akej miery môže ovplyvniť nepriame environmentálne aspekty a aké opatrenia prijíma na zníženie vplyvu na životné prostredie alebo zvýšenie environmentálnych prínosov.

Všetky identifikované environmentálne aspekty a vplyvy má Spoločnosť spracované v Databáze - registri environmentálnych aspektov a vplyvov, ktorý je uložený a vedený v systéme RSV. Aktualizácia REAV sa vykonáva 1x ročne – tým sa rozumie kontrola, či sú v registri (databáze) uvedené všetky relevantné činnosti a platí ich vyhodnotenie. V prípade zmien v systéme a výkone činností je register (databáza) aktualizovaná okamžite.

Register environmentálnych aspektov a vplyvov spracovávajú zodpovední pracovníci v spolupráci s tímom TUR pre jednotlivé stavby a prevádzky. Environmentálne aspekty sú závislé od charakteru stavby. Pri realizácii stavieb dbáme na požiadavky orgánov štátnej správy na ochranu životného prostredia. Podľa požiadaviek spracovávame Plány ochrany životného prostredia, Plány odpadového hospodárstva, Povodňové plány zabezpečovacích prác, Havarijné plány, zabezpečujeme ochranu stromov debnením, náhradnú výsadbu zelene.

Stanovenie významného environmentálneho aspektu vykonáva tím TUR, vychádza z regisra environmentálnych aspektov a vplyvov vedenom v SW RSV a úvodného hodnotenia projektu. Pokiaľ je na základe odborného posúdenia tímom TUR identifikovaný VEA (priaznivý alebo nepriaznivý / príležitosť alebo riziko) je zaznamenaný na formulári „Významné environmentálne aspekty a ciele projektu / prevádzky“. Ďalším nástrojom pre stanovenie VEA sú ciele Spoločnosti vychádzajúce z Environmentálnej politiky skupiny Skanska. S identifikovanými VEA sú oboznámení všetci vedúci zamestnanci, ktorí ich môžu pomocou vhodných opatrení ovplyvniť a obmedziť.

Obdobný postup stanovenia VEA platí aj pre prevádzky, pokiaľ pre prevádzku nie je identifikovaný VEA, je generovaný REAV.

V prípade, že pre stavbu s ponukovou cenou nad 2 mil. € nie sú identifikované VEA, je pre ňu udržiavaný register environmentálnych aspektov a vplyvov.

Dokumenty VEA resp. REAV konkrétnej stavby alebo prevádzky musí byť min. 1x ročne revidovaný z hľadiska platnosti. V rámci tejto revízie je hodnotené i plnenie cieľov spojených s VEA.

Pokial' nedošlo k zmene, je tátu skutočnosť uvedená na dokumente – týmto postupom je možné predĺžiť platnosť o 2 roky. V prípade zásadnej zmeny stavby / prevádzky je aktualizácia vykonaná v nadväznosti na túto zmenu.

Nepriame environmentálne aspekty súvisia najmä s činnosťami našich dodávateľov a subdodávateľov. Ich činnosti v oblasti ochrany životného prostredia sú usmerňované na základe zmluvných podmienok – všeobecné obchodné podmienky.

4.3 Hodnotenie významnosti environmentálnych aspektov

Spoločnosť má stanovené kritériá hodnotenia významu environmentálnych aspektov svojich činností, produktov a služieb a uplatňuje ich pri určovaní tých aspektov, ktoré majú významný vplyv na životné prostredie, zvažujúc perspektívu životného cyklu.

Kritériá, ktoré Spoločnosť vytvorila, zohľadňujú právne predpisy, sú komplexné, umožňujú nezávislú kontrolu, sú reprodukovateľné a prístupné verejnosti.

Pri stanovovaní kritérií Spoločnosť zohľadnila nasledujúce položky:

1. potenciálnu škodu alebo prínos pre životné prostredie vrátane biodiverzity;
2. stav životného prostredia (ako je napríklad zraniteľnosť miestneho, regionálneho alebo globálneho životného prostredia);
3. veľkosť, počet, frekvenciu a zvratnosť aspektu alebo vplyvu;
4. existenciu a požiadavky príslušných environmentálnych právnych predpisov;
5. stanoviská zainteresovaných strán vrátane zamestnancov Spoločnosti.

Spoločnosť na základe stanovených kritérií hodnotí význam environmentálnych aspektov a vplyvov. Pri tom zohľadňuje okrem iného nasledujúce skutočnosti:

1. existujúce údaje Spoločnosti o materiálových a energetických vstupoch, výpustoch, odpadoch a emisiách z hľadiska rizika;
2. činnosti Spoločnosti regulované environmentálnymi právnymi predpismi;
3. činnosti spojené s obstarávaním;
4. návrh, vývoj, výrobu, distribúciu, servis, používanie, opäťovné použitie, recykláciu a zneškodňovanie výrobkov Spoločnosti;
5. činnosti Spoločnosti, ktoré sú spojené s najvýznamnejšími environmentálnymi nákladmi a environmentálnymi prínosmi.

Spoločnosť pri hodnení významu environmentálnych vplyvov svojich činností zvažuje bežné prevádzkové podmienky, podmienky nábchu a odstavenia a na rozumne predvídateľné havarijné podmienky. Berie do úvahy minulé, súčasné aj plánované činnosti.

Hodnotenie vychádza z 3-kriteriálnej metodiky pre identifikáciu a hodnotenie aspektov. Výsledná hodnota je označená ako riziko R.

Hodnotia sa tieto kritéria:

Kritérium	EMS
„A“	Pravdepodobnosť výskytu vplyvu
„B“	Náklady spojené s odstránením (náklady spojené s uvedeným vplyvom)
„C“	Vplyv na okolie (ovplyvnenie životného prostredia, vo väzbe na lokalitu)

„A“ – Pravdepodobnosť výskytu vplyvu bude vyhodnocovaná pomocou štatistik z evidencie nezhôd a nedostatkov. Medzi tieto údaje patria nedostatky zistené pri kontrolách vykonávaných v priebehu výstavby, sťažnosti a havárie.

Ostatné kritéria - „B“ – náklady spojené s odstránením a „C“ – vplyv na okolie bude hodnotiť príslušný zodpovedný zamestnanec podľa konkrétnej situácie.

Každé z kritérií je členené do piatich tried (tabuľka č. 2). Jednotlivé triedy vyjadrujú závažnosť kritéria. K týmto trom kritériám sa pridáva váha „V“, ktorá je v súčasnej dobe nastavená na hodnotu 1.

Ohadnené kritéria dosadíme do vzorca (A) a vypočítame riziko. Toto riziko sa zatrieď podľa tabuľky č. 1 - *Výsledná hodnota rizika* a tým sa určí trieda rizika.

Celkové hodnotenie rizika sa následne vynásobi a výsledný súčin definuje riziko - R.

$$R = A \times B \times C \times V \quad (A)$$

Tabuľka č. 1 - Výsledná hodnota rizika

Trieda	Hodnoty rizika - R	Výsledok rizika
I.	Menšie ako 10	riziko možné prijať
II.	od 10 vrátane do 30	možné riziko, zvýšiť pozornosť
III.	od 30 vrátane do 50	riziko, potreba nápravných / preventívnych opatrení
IV.	od 50 vrátane do 80	vysoké riziko, bezprostredné opatrenie
V.	80 vrátane a viac	veľmi vysoké riziko, prerušiť činnosť

Toto bodové rozpätie orientačne vyjadruje naliehavosť úloh pre prípadné prijatie opatrení k zníženiu rizika a prioritu opatrenia. Pri stanovení stupňa závažnosti vyhodnotených rizik (R) teda významnosti vplyvov na životné prostredie, je možné rozdelenie do piatich rizikových tried (I. až V.), pričom celkové hodnotenie rizika (R) potom je nasledovné:

Nevýznamný aspekt – predstavuje dve rizikové triedy (I. a II.):

Trieda I. - nevyžaduje žiadne zvláštne opatrenia, riadenie tohto aspektu predstavuje bežnú úroveň riadenia procesov.

Trieda II. - predstavuje tú skupinu aspektov, ktorá vyžaduje opatrenia obvyklé pri stavebnej výrobe (napr. kropenie, čistenie komunikácií), jeho riadenie podlieha bežnej úrovni riadenia procesov, je spojené s bežnými nákladmi.

Významný aspekt – riziková trieda III., vyžaduje pozornosť. Je spravidla nutné opatrenie realizovať podľa spracovaného plánu podľa rozhodnutia vedenia. Prostriedky na zníženie rizika musia byť implementované v stanovenom časovom období. Jeho riadenie už prináša nároky na zdroje nad bežný rámc, vyžaduje náročnejšie technicko-organizačné opatrenia.

Veľmi významný aspekt – predstavuje dve rizikové triedy (IV. a V.):

Trieda IV. – na jeho zníženie sa musia prideliť potrebné zdroje. Aspekt môže predstavovať významné poškodenie ŽP. Ak je toto riziko spojené so značnými nebezpečnými následkami, musí sa vykonať jeho ďalšie vyhodnotenie.

Trieda V. – nároky na jeho riadenie predstavujú vysoké nároky na zdroje. Jedná sa o ľahko odstráiteľné resp. trvalé poškodenie ŽP. Práce nesmú byť zahájené alebo sa v nich nesmie pokračovať do doby vyriešenia.

Monitorujú sa aspekty všetkých tried na jednotlivých pracoviskách, pričom opatrenia sa vykonávajú u všetkých tried. Pri triede V. sa vykoná opatrenie okamžite; pri triede IV. bezprostredné opatrenie ihneď, následné opatrenie na zníženie stupňa rizika po vyhodnotení; pri triede III. opatrenie realizovať podľa spracovaného plánu; pri triedach I. a II. je možné opatrenie vykonať v dlhšom časovom horizonte.

Tabuľka č. 2 – Rozdelenie kritérií

Kritérium	EMS
A – Pravdepodobnosťný rozsah rizika	1 - výskyt vplyvu je minimálny – vplyvu je možné zabrániť
	2 - výskyt vplyvu je občasný - vplyvu je možné zabrániť s minimálnymi následkami
	3 – výskyt vplyvu je častý - vplyvu je možné čiastočne zabrániť
	4 – výskyt vplyvu je veľmi častý - vplyvu sa skoro nedá zabrániť
	5 - výskyt vplyvu je vysoký - vplyvu nemožno zabrániť
B - Náklady spojené s odstránením chyby	1 - náklady spojené s vplyvom sú minimálne, aspekt nie je spoplatnený, finančné náklady do 400,- €
	2 - náklady spojené s vplyvom sú stredné, aspekt je spoplatnený len nepatrne, finančné náklady do 1200,- €
	3 - náklady spojené s vplyvom sú vyššie, čiastočné spoplatnenie, spoplatnenie nad nejaký limit, finančné náklady do 4000,- €
	4 - náklady spojené s vplyvom sú celkom vysoké, vyššie spoplatnenie nad nejaký limit, finančné náklady do 6000,- €
	5 - náklady spojené s vplyvom sú vysoké, vysoké poplatky, finančné náklady nad 6000,- €
C - Vplyv na okolie (pri odstraňovaní chyby)	1 - vplyv sa dá odstrániť, ovplyvnenie životného prostredia je minimálne a nie je trvalé, ovplyvnenie je v lokálnom meradle
	2 – vplyv sa dá odstrániť, ovplyvnenie životného prostredia je stredné a nie je trvalé, ovplyvnenie je v lokálnom meradle
	3 - vplyv sa dá čiastočne odstrániť, ovplyvnenie životného prostredia je veľké, ale nie je trvalé, ovplyvnenie životného prostredia je v regionálnom meradle, lokalita nie je v chránenom alebo inak citlivom prostredí
	4 - vplyv sa dá čiastočne odstrániť, ovplyvnenie životného prostredia je veľké a čiastočne trvalé, ovplyvnenie životného prostredia je v regionálnom meradle, lokalita nie je v chránenom alebo inak citlivom prostredí
	5 - vplyv sa nedá odstrániť, ovplyvnenie životného prostredia je trvalé, ovplyvnenie životného prostredia v globálnom meradle, lokalita je v chránenom alebo inak citlivom prostredí

Prehľad environmentálnych aspektov podľa jednotlivých miest Skanska SK a.s.

AB, Obal'ovňa, pracovisko, stavby	Adresa	Odpady	Emisie do ovzdušia	Prašnosť	Hluk a vibrácie	Odpadová voda	Úniky ZL	Spotreba energii	Spotreba vody	Spotreba materiálov	Biodiverzita
AB Bratislava	Krajná 29	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
AB Prievidza	Košovská cesta 16	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
AB Žilina	Kysucká cesta 8405/16C	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
AB Žilina	Dolné Rudiny 1	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
AB Martin	Robotnícka 1A	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
AB Košice	Alejová 2	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
Obal'ovňa	Cesta do Veľkej Idy	○	●	●	●	○	●	●	○	●	○
Pracovisko Šelpice	Šelpice č. 136	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
stavby	-	●	○	●	●	○	●	●	●	●	●

○ nevýznamný environmentálny aspekt (I. a II. trieda)

● významný environmentálny aspekt (III. trieda)

● veľmi významný environmentálny aspekt (IV. a V. trieda)

5. OPIS DLHODOBÝCH A KRÁTKODOBÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH CIEĽOV VO VZŤAHU K VÝZNAMNÝM ENVIRONMENTÁLNYM ASPEKTOM A VPLYVOM

Medzi dlhodobé ciele vo vzťahu k významným aspektom patria ciele uvedené v tabuľke.

Názov VEA	Zdôvodnenie významnosti	Popis cieľa
Nakladanie s odpadmi	s ohľadom na ciele skupiny Skanska je nakladanie s odpadmi u projektov s ohľadom na stanovený cieľ skupiny významným aspektom	predchádzať vzniku odpadov, minimalizovať množstvo odpadov ukladaných na skládky, zaistiť dôsledné triedenie odpadov v rámci centrálneho riadenia odpadového hospodárstva projektu a to vrátane subdodávateľov
Ochrana prírody a krajiny	z hľadiska predpokladaného výskytu osobitne chránených druhov živočíchov v rámci stavby, je významné zabezpečenie ich ochrany	organizačné a materiálne zabezpečenie ekologickej služby, realizácia a údržba návádzacích pásov, záchranné transfery
Odber podzemných vôd	čerpanie vôd pri zakladaní stavby bez negatívneho ovplyvnenia kvality a kvantity podzemných vôd	zaistiť spätné vsakovanie čerpaných podzemných vôd pri zakladaní stavby
Ochrana ovzdušia	pri realizácii stavby prijať také opatrenia, aby bol obmedzený vplyv prašnosti na okolie	využiť lešenárskych sietí, uzavretú miestnosť pre rezanie stavebných hmôr, pravidelné čistenie priestorov priemyselným vysávačom, zaistenie čistenia komunikácií
Sledovanie environmentálnych indikátorov	z dôvodu objektívneho vyhodnocovania environmentálneho správania Spoločnosti je potrebné nastaviť vhodné indikátory	dôsledne zbierať zo všetkých možných zdrojov údaje o environmentálnych ukazovateľoch, ktoré budú podkladom pre nastavenie vhodných indikátorov

Krátkodobé environmentálne ciele sú prijímané a vyhodnocované na ročnej frekvencii. V prípade, že je to pre naplnenie cieľa potrebné, môže sa cieľ vyhodnocovať v kratších intervaloch.

Vyhodnotenie environmentálnych cieľov z predchádzajúceho environmentálneho vyhlásenia:

Č.	Ciel*	Útvar	Plánované činnosti	Zdroje	Termí n
1/2018	Obnova parku nákladných vozidiel za vozidlá splňajúce normu EURO 6 príp. vyššiu	Závod IS	Sumarizácia podkladov pre výber vozidiel Výber vyhovujúcich vozidiel Nákup vozidiel	<u>Ľudské:</u> vedúci tímu dopravy a mechanizácie <u>Dáta:</u> podklady pre obnovu vozového parku	31. 12. 2019
		VYHODNOTENIE	V roku 2019 spoločnosť Skanska SK a.s. nekupovala ani nebrala na leasing žiadne ďalšie vozidlá. Naposledy sa zadovážila technika na projekty techniku v r. 2017 a 2018. Všetky vozidlá splňali normu EURO 6. – CIEĽ SPLNENÝ		
1/2019	Implementovať systém environmentálneho manažérstva a auditu (EMAS) podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 v platnom znení	Celá spoločnosť	Analýza environmentálneho správania spoločnosti Stanovenie vhodných indikátorov environmentálneho správania Príprava environmentálneho vyhlásenia Príprava Spoločnosti na environmentálne overovanie akreditovaným environmentálnym overovateľom Absolvovanie environmentálneho overovania akreditovaným environmentálnym overovateľom Absolvovanie environmentálneho overovania zo strany SAŽP Registrácia v schéme EMAS zo strany SAŽP	<u>Ľudské:</u> tím TUR, riaditelia závodov <u>Dáta:</u> interné systémy a zdroje dát, analýza environmentálneho správania Spoločnosti	30.06. 2019
		VYHODNOTENIE	Skanska SK a.s. bola zaregistrovaná v Schéme pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) so sídlom v Slovenskej republike dňa 21.08.2020. – CIEĽ SPLNENÝ		
2/2019		Celá spoločnosť	Analýza množstva nakupovaných		31.10. 2019

	Znížiť spotrebu pitnej vody balenej v PET fľašiach		balených vód a veľkosti PET fľaš Nájsť alternatívne riešenie – stojany s barelmi vody (sú aj sklenené barely), resp. voda balená v ekologickejších obaloch Nahradiť plastové poháriky pri bareloch pohárikmi s nižšou zátážou na životné prostredie Na základe predchádzajúcich činností prijat' rozhodnutie, ktorým bude zníženie spotreby pitnej vody balenej v PET fľašiach. V stálych prevádzkach prechod na podávanie vody v džbánoch čo povedie k zníženiu množstva plastov a vody	<u>Eudské:</u> riaditeľ odboru Správa spoločnosti Dáta: účtovníctvo, ponuky dodávateľských spoločností	
	VYHODNOTENIE		Skanska SK a.s. nakúpila v roku 2018 minerálnu vodu v celkovom objeme 160 l zabalenu v 260 ks plastových fľaš. V roku 2019 nakúpila 214 l vody balenej v 312 ks plastových fľaš. V roku 2019 sa nakúpilo o 52 fľaš balenej vody viac ako v predchádzajúcom roku. – CIEĽ NESPLNENÝ		
3/2019	Znížiť spotrebu elektrickej energie pri osvetlení areálu Výroba asfaltových zmesí Veľká Ida	Závod IS, Obaťovňa Veľká Ida.	Vypracovať projekt s návrhom svietidiel pre prevádzku Výber a nákup výkonovo vyhovujúcich úsporných svietidiel Výmena svietidiel	<u>Eudské:</u> vedúci prevádzky Dáta: súčasný stav a projekt s návrhom svietidiel	30.06.2019
	VYHODNOTENIE		Skanska SK a.s. v areáli Výroby asfaltových zmesí Veľká Ida vykonalá výmenu osvetlenia areálu za nové úsporné LED svietidlá. Predpokladaná úspora na spotrebe elektrickej energie na osvetlenie sa predpokladá vo výške 55,6%. – CIEĽ SPLNENÝ		

Environmentálne ciele na zlepšenie hodnotenia organizácie a zlepšenia environmentálneho správania 2020 -2023

Č.	Cieľ	Útvary	Plánované činnosti	Zdroje	Termin
2/2019	Znižiť spotrebu pitnej vody balenej v PET fliašiach o 40%	Celá Spoločnosť	Analýza množstva nakupovaných balených vôd a veľkosti PET fliaš Nájsť alternatívne riešenie – stojany s barelními vodami (sú aj sklenené barely), resp. voda balená v ekologickejších obaloch Nahradíť plastové poháriky pri bareloch pohárikmi s nižšou záťažou na životné prostredie Zabezpečiť vo všetkých administratívnych budovách a na všetkých stabilných pracoviskách pitný režim prostredníctvom vodných barelov. V stálych prevádzkach prechod na podávanie vody v džbánoch čo povedie k zníženiu množstva plastov a vody	<u>Ludské:</u> riaditeľ odboru Správa spoločnosti <u>Dáta:</u> účtovníctvo, ponuky dodávateľských spoločností	2023
1/2020	Úspora na poplatkoch za elektrickú energiu a uvoľnenie nevyužitéj rezervovanej kapacity. 500,76 € = 2,40 % ročne	Závod IS, Obaľovňa Veľká Ida	Sumarizácia podkladov informácií. Oslovenie dodávateľa elektrickej energie. Zmena períódy objednávania maximálnej rezervovanej kapacity.	<u>Ludské:</u> Vedúci výrobného strediska <u>Dáta:</u> Evidencia spotreby elektrickej energie za predchádzajúce obdobia.	2021
2/2020	Modernizácia ČOV	Závod IS, Obaľovňa Veľká Ida	Prieskum ponuky ČOV Špecifikácia technických podkladov Vyžiadanie cenových ponúk a technického riešenia Nákup a inštalácia ČOV	<u>Ludské:</u> tím TUR, riaditelia závodov <u>Finančné:</u> predpokladaná investícia 4.000,- eur	2021
3/2020	Prechod z papierových stravných lístkov pre administratívnych zamestnancov na zamietanecké karty, pre stavby a robotníkov ponúknut' toto riešenie ako alternatívu, s možnosťou výberu. 5% zamestnancov	Celá Spoločnosť	Sumarizácia podkladov informácií. V prípade, že bude cieľ realizovateľný – realizovať, v prípade nevyhovujúcich podmienok - zrušiť	<u>Ludské:</u> riaditeľ odboru Správa spoločnosti <u>Dáta:</u> účtovníctvo, ponuky dodávateľských spoločností	2023
4/2020	Otestovanie používania elektronických podpisov – pri interných dokumentoch a niektorých externých.	Celá Spoločnosť	Preveriť možnosti používania elektronických podpisov Preveriť vplyv používania elektronických podpisov na zníženie množstva spotrebovaného papiera	<u>Ludské:</u> riaditeľ odboru Správa spoločnosti, tím Nákup <u>Dáta:</u> účtovníctvo	2023

6. OPIS VYKONANÝCH A PLÁNOVANÝCH OPATRENÍ NA ZLEPŠENIE ENVIRONMENTÁLNEHO SPRÁVANIA, DOSIAHNUTIE KRÁTKODOBÝCH A DLHODOBÝCH CIEĽOV A ZABEZPEČENIE DODRŽIAVANIA PRÁVNYCH POŽIADAVIEK SÚVISIACICH SO ŽIVOTNÝM PROSTREDÍM

6.1 Spolupráca s externe zainteresovanými stranami

Spoločnosť pri svojom podnikaní výrazne spolupracuje s dodávateľmi materiálu, služieb a prác. Tieto zainteresované strany majú pre nás veľký význam a výrazne môžu ovplyvniť naše environmentálne správanie. Uvedomujúc si, že nesieme konečnú zodpovednosť za všetky vplyvy na životné prostredie spôsobené realizáciou stavebnej výroby (nie len internou, ale aj externou realizáciou), pristúpili sme k implementácii viacerých mechanizmov, aby sme minimalizovali prípadné riziko negatívneho vplyvu externých dodávok na dosiahnutie priatej environmentálnej stratégie a cieľov.

- V štádiu výberu analyzujeme dostupné informácie o dodávateľovi, o jeho schopnosti riadiť svoje aktivity v súlade s našimi zásadami a kľúčovými ukazovateľmi environmentálneho správania.
- Všetky požiadavky na dodržiavanie zásad ochrany životného prostredia formulujeme jasne, zrozumiteľne a jednoznačne tak, aby boli dodávateľmi plne pochopené. Ich dodržiavanie resp. plnenie je súčasťou zmluvného vzťahu.
- Po ukončení dodávky analyzujeme výkonnosť dodávateľa. V prípade nesplnenia požiadaviek je dodávateľ vylúčený z dodávateľského reťazca. Týmto spôsobom sa usilujeme o zapojenie dodávateľov do našich iniciatív v oblasti environmentálneho manažmentu.
- Pri vybraných druhoch externe poskytovaných dodávok spolupracujeme predovšetkým s našimi vybranými dodávateľskými spoločnosťami, ktorých zameranie úzko nadvázuje na naše podnikanie. Toto prepojenie nám umožňuje jednoduchšie presadzovať dodržiavanie nami priatej stratégie a princípov ochrany životného prostredia.

Spoločnosť starostlivo, podľa interného postupu, vyhodnocuje každú zainteresovanú stranu, jej špecifické požiadavky a jej vplyv na environmentálne správanie. V prípade, ak miera vplyvu sily zainteresovanej strany na environmentálne správanie je vysoká, Spoločnosť dôraznejšie monitoruje jej aktivity a prípadne vyžaduje zlepšovanie jej prístupu k ochrane životného prostredia.

Naša Spoločnosť spolupracuje so štátou správou a je platným členom v mnohých združeniach. Spoločnosť je otvorená viest dialógy a spolupracovať so všetkými partnermi v oblasti životného prostredia.

7. SÚHRN DOSTUPNÝCH ÚDAJOV O ENVIRONMENTÁLOM SPRÁVANÍ ORGANIZÁCIE VO VZŤAHU K JEJ VÝZNAMNÝM ENVIRONMENTÁLNÝM ASPEKTOM

Spoločnosť Skanska SK a.s. postupuje pri všetkých činnostiach v súlade s platnou legislatívou SR a všetky pracovné postupy sú vykonávané podľa zásad a postupov opísaných v interných dokumentoch (Príručka IMS, interné predpisy).

Spoločnosť Skanska SK a.s. monitoruje a hodnotí svoje správanie s využitím environmentálnych ukazovateľov, ktoré boli definované na základe požiadaviek nariadenia európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), na základe činností vykonávaných spoločnosťou, environmentálnych aspektov a vplyvov týchto činností, informácií o produkcii odpadov, spotrebe energií a pod.

Ukazovatele	Oblast' sledovania	Označenie indikátora	Sledované indikátory
Energie	Sledovanie ročnej spotreby elektrickej energie	Energia	kWh
Plyn	Sledovanie ročnej spotreby plynu	Plyn	m ³
Materiály	Sledovanie ročnej spotreby	Množstvo	tona, m ³
Voda	Sledovanie ročnej spotreby vody	Voda	m ³
Odpad	Sledovanie množstva vyprodukovaných odpadov. Sledovanie podielu ostatných (O) a nebezpečných (N) odpadov. Sledovanie podielu zhodnotených a zneškodených odpadov.	Odpady	tona
Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu	Sledovanie množstva použitej pôdy na stavebné účely	Množstvo	ha, m ² , %
Emisie	Sledovanie množstva vyprodukovaných emisií znečistujúcich látok	Emisie	tona

Prehľad pracovísk a v nich sledované ukazovatele

Pracovisko	Adresa	Energie	Plyn	Materiály	Voda	Odpad	Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu	Emisie
Administratívne pracoviská		X	X	X	X	X	X	X
AB Bratislava (N)	Krajná 29					X		
AB Prievidza (V)	Košovská cesta 16	X	X	X	X	X	X	X
AB Martin (N)	Robotnícka 1a	X	X	X	X	X		
AB Žilina (N)	Kysucká cesta 8405/16C	X		X	X	X		
AB Žilina (N)	Dolné Rudiny 1			X		X		
AB Košice (N)	Alejová 2	X	X	X	X	X		
Šelpice (N)	Šelpice č. 136			X		X		

Obalovňa Veľká Ida (V)	Veľká Ida	X	X	X	X	X		X
Stavby (N)	Slovensko	X		X	X	X	X	

Pozn.: N – nájom pracovísk, V – vlastníctvo pracovísk

Administratívne pracoviská zahŕňajú administratívne budovy vo vlastníctve Spoločnosti (AB Prievidza), ale aj kancelárske a administratívne priestory, ktoré má Spoločnosť v názve (AB Bratislava, AB Martin, AB Žilina – Kysucká cesta, AB Žilina – Dolné Rudiny, AB Košice, Šelpice). Zoznam pracovísk zaradených do schémy EMAS sa nachádza v kapitole 2.7. Za administratívne priestory sa hodnotí environmentálne správanie súhranne.

V prenajatých kancelárskych priestoroch nie je možné samostatné meranie spotreby energií a médií. Tieto sú platené preddavkovými platbami a rozdiel medzi zaplatenými preddavkovými platbami a skutočnými nákladmi, ktoré vznikli užívaním prenajatých priestorov v priebehu zúčtovacieho obdobia prenajímateľ vyúčtuje podľa pomeru veľkosti prenajatej plochy k celkovej veľkosti prevádzkovej plochy v nehnuteľnosti. V iných prenajatých priestoroch sú spotreby energií zahrnuté v platbách za prenájom priestorov alebo rozpočítavané na počet zamestnancov.

Energetický audit

V roku 2019 bol v Spoločnosti vykonaný energetický audit v súlade s § 14 zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektivnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Úlohou energetického auditu bolo posúdenie posúdenie spotreby energie súčasných technických systémov budov, tepelnotechnických vlastností stavebných konštrukcií, návrh opatrení na významnú obnovu budov, alebo hĺbkovú obnovu budov, opatrení na rekonštrukciu a modernizáciu technických systémov, stanovenie potenciálu úspor energie, ich ekonomickej a environmentálnej hodnotenie.

Predmetom energetického auditu boli:

- Administratívna budova Skanska SK a.s., Bratislava, Krajná 29
- Administratívna budova Skanska SK a.s., Prievidza, Košovská cesta 16
- Administratívna budova Skanska SK a.s., Martin, Robotnícka 1a
- Prevádzková budova Skanska SK a.s., Trenčín, Zlatovská cesta 1904
- Administratívna budova Skanska SK a.s., Košice, Alejová 2
- Budova - Areál Skanska SK a.s., Výroba a pokladka asfaltových zmesí, Veľká Ida
- Areál Skanska SK a.s. – obalovačka, Šelpice č. 136
- Polyfunkčný objekt Skanska SK a.s., Žilina, Kysucká cesta 8405/16C
- Administratívna budova Skanska SK a.s., Žilina, Dolné Rudiny 1
- Administratívna budova Skanska SK a.s., Zvolen, Krupinská cesta 882/7
- Administratívna budova Skanska SK a.s., Bidovce 316

POZNÁMKA: Niektoré prevádzky boli predmetom energetického auditu ale nespadajú pod schému EMAS.

Záver – celkové výsledky energetického auditu

Z jednotlivých navrhnutých opatrení bol zostavený projekt zníženia energetickej náročnosti, ktorý obsahuje výpočet energetických a ekonomických úspor. Opatrenia, ktoré sú súčasťou tohto projektu, boli vybrané na základe posúdenia ekonomických, environmentálnych, technických, prevádzkových, úžitkových a legislatívnych kritérií.

Súhrn navrhovaných opatrení:

- Efektívnejšia regulácia vykurovania priestorov objektov v závislosti od stupňa ich využitia - operatívnejšie nastavovanie termoventilov a termostatov.
- Výmena svetelných zdrojov na prevádzkach - Veľká Ida, Prievidza.

7.1 Ukazovatele environmentálneho správania

Pri ukazovateľoch environmentálneho správania Spoločnosti boli pre jednotlivé pracoviská alebo skupiny pracovísk zvolené indikátory. Pracoviská alebo skupiny pracovísk, ktoré majú zhodný indikátor sú vždy uvádzané spolu v jednej tabuľke.

Každý ukazovateľ sa skladá z týchto údajov:

- údaj A vyjadrujúci celkový ročný vstup/vplyv v danej oblasti;
- údaj B vyjadrujúci celkový ročný výstup organizácie a
- údaj R vyjadrujúci pomer A/B.

Pri jednotlivých indikátoroch sledujeme trend, ktorý môže byť:

TREND	Zlepšujúci sa
TREND	Premenlivý
TREND	Zhoršujúci sa

7.1.1 Energie

Na všetkých pracoviskách, ktoré sú vo vlastníctve Spoločnosti, ale aj v prenajímaných priestoroch pokiaľ je to možné, je sledovaná spotreba elektrickej energie a iných médií.

Elektrická energia je v Spoločnosti využívaná na prevádzku administratívnych pracovísk (kancelárska technika, osvetlenie, vykurovanie, výťahy atď.), na prevádzku stavebných dvorov (zariadení staveniska), pri používaní ručného elektrického náradia a na prevádzku mechanizmov a zariadení poháňaných elektrickou energiou, napr. vežové žeriavy.

Pri administratívnych pracoviskách bola ako vhodný indikátor zvolená ročná spotreba elektrickej energie prepočítaná na zamestnanca, ktorý má na danom pracovisku trvalé pracovné miesto (A= Ročná spotreba energie [kWh], B= Počet zamestnancov, R=A/B).

Spotreba elektrickej energie na Administratívnych pracoviskách

Pracovisko	Údaj	r. 2019-	r. 2018	r. 2017	r. 2016
AB Bratislava	Ročná spotreba energie [kWh]	-	-	179 220	282 040
	Počet zamestnancov	67	78	91	100
AB Prievidza	Ročná spotreba energie [kWh]	131 266	136 371	139 812	136 216
	Počet zamestnancov	29	48	50	61
AB Martin	Ročná spotreba energie [kWh]	13 402	10 255	27 666	17 271
	Počet zamestnancov	16	27	28	30
AB Košice	Ročná spotreba energie [kWh]	42 787	63 621	64 437	64 676
	Počet zamestnancov	19	25	32	28
AB Žilina Kysucká cesta 8405/16C	Ročná spotreba energie [kWh]	6210	-	-	-
	Počet zamestnancov	12	-	-	-
Administratívne pracoviská (spolu 4xAB vyššie)	A: Ročná spotreba energie [kWh]	193 665	210 247	411 135	500 203
	B: Počet zamestnancov	76	100	201	219
	R: Indikátor	2548,22	2 102,47	2 045,45	2 284,03
TREND		Premenlivý trend			
Dôslednejšie zbieranie dát – činnosť Pracovnej skupiny zamestnancov			Sledovanie spotreby		

V ročnej spotrebe elektrickej energie za Administratívne pracoviská uvedenej v tabuľke vyššie je spočítaná spotreba energie v AB Bratislava, AB Prievidza, AB Martin, AB Žilina – Kysucká cesta 8405/16C a AB Košice.

V prenajatých kancelárskych priestoroch nie je samostatné podružné meranie spotreby energií len pre tieto priestory. Preto nie je možné viesť presnú evidenciu spotrebovanej elektrickej energie. Poplatky za elektrickú energiu sú platené preddavkovými platbami a rozdiel medzi zaplatenými preddavkovými platbami a skutočnými nákladmi, ktoré vznikli užívaním prenajatých priestorov v priebehu zúčtovacieho obdobia prenajímateľ vyúčtuje podľa pomera veľkosti prenajatej plochy k celkovej veľkosti prevádzkowanej plochy v nehnuteľnosti. V iných prenajatých priestoroch sú spotreby energií zahrnuté v platbách za prenájom priestorov alebo prepočítavané podľa počtu zamestnancov jednotlivých nájomníkov.

Postupný pokles celkovej ročnej spotreby elektrickej energie je spôsobený predajom nehnuteľnosti vo vlastníctve Spoločnosti. V roku 2014 bola predaná administratívna budova v Martine na ulici Robotnícka 1a a v roku 2018 dve administratívne budovy, Bratislava – Krajná 29 a Košice – Alejová 2.

Zvolený indikátor má premenlivý trend, v rokoch 2015 až 2017 mal indikátor klesajúci trend, od roku 2018 došlo k nárastu. Môže to byť spôsobené tým, že nezanedbateľná časť spotreby elektrickej energie nie je závislá na počte zamestnancov ako napr. spotreba energie na chod klimatizácie, chod serverovne, na osvetlenie spoločných a vonkajších priestorov. So znížením počtu zamestnancov v rokoch 2018 a 2019 sa priamoúmerne neznížila spotreba elektrickej energie.

Od roku 2019 začala Pracovná skupina zamestnancov dôslednejšie zbierať údaje o spotrebe energií a médií na prevádzkach a pracoviskách spoločnosti. Lepšiu výpovednú hodnotu preto bude mať vývoj indikátora po roku 2019.

Pre znížovanie spotreby elektrickej energie Spoločnosť využíva viaceré opatrenia, ako napr. uvedomelé správanie sa zamestnancov pri vypínaní elektroniky mimo času používania (úplné vypnutie zariadení, neponechať ich v pohotovostnom /stand by/ režime). Pri nákupe nových elektrických spotrebičov sa pokiaľ je to možné uprednostňujú energeticky úspornejšie zariadenia. Rovnako pri osvetľovacích zariadeniach sú v prípade možnosti uprednostňované úsporné svetelné zdroje (žiarivky alebo LED žiarovky).

Spotreba elektrickej energie v Obaľovni Veľká Ida, ktorá patrí Spoločnosti, je závislá od výroby asfaltových zmesí. V roku 2018 došlo k zvýšeniu výroby o 59,33 % v porovnaní s výrobou v roku 2017, v roku 2019 došlo k zvýšeniu výroby o 48,61 % v porovnaní s výrobou v roku 2018. Preto pri Obaľovni Veľká Ida bol ako vhodný indikátor zvolená ročná spotreba elektrickej energie prepočítaná na množstvo vyrobenej asfaltovej zmesi ($A = \text{Ročná spotreba energie [kWh]}$, $B = \text{Množstvo vyrobenej asfaltovej zmesi [t]}$, $R = A/B$).

Spotreba elektrickej energie v Obaľovni Veľká Ida

Pracovisko	Údaj	r. 2019	r. 2018	r. 2017	r. 2016
Obaľovňa Veľká Ida	<u>A:</u> Ročná spotreba energie [kWh]	549 013	369 435	231 870	239 900
	<u>B:</u> Množstvo vyrobenej asfaltovej zmesi [t]	150 835,69	43 756,83	20 398,92	7 835,73
	<u>R: Indikátor</u>	3,64	8,44	11,37	30,62
TREND		Zlepšujúci sa			

Zvolený indikátor má pozitívny klesajúci trend. Jeho vývoj je však ľažké ovplyvniť, nakoľko je závislý od objemu výroby asfaltovej zmesi, teda od zákazkovej náplne.

Na všetkých stavbách nie je možné sledovať spotrebu elektrickej energie a médií.

Evidenciu spotreby energie a médií vieme viesť v prípadoch, že si na stavbách sami zriaďujeme prípojné miesta alebo stavba má prenajaté priestory, pre ktoré je zriadené podružné meranie.

Dôvody, pre ktoré nie je možné sledovať spotrebu a viesť evidenciu energií a médií:

- náklady na energie a médiá znáša objednávateľ a neprenáša na nás, zhotoviteľa,
- náklady na energie a médiá sú paušálne súčasťou nákladov za zariadenie staveniska, bez merania spotreby elektrickej energie,
- vedenie stavby má prenajaté kancelárske priestory bez podružného merania a náklady na energie sú zahrnuté v nájomnom.

Spotreba elektrickej energie na stavbách Spoločnosti

Stavby	r. 2019	r. 2018	r. 2017	r. 2016
A: Ročná spotreba energie [kWh]	957 595	347 782	209 024	3 784
B: Tržby [€]	80 149 401	64 970 172	51 448 000	6 971 783
R: Indikátor	0,01195	0,00535	0,00406	0,000543
TREND	Zhoršujúci sa od roku 2017			
Dôslednejšie zbieranie dát – činnosť Pracovnej skupiny zamestnancov	Sledovanie spotreby			

(A= Ročná spotreba energie [kWh], B= Tržby z daných stavieb, R=A/B)

V ročnej spotrebe elektrickej energie na stavbách uvedenej v tabuľke za roky 2016 až 2018 vyššie je zahrnutá spotreba energie na stavbách Dial'nica D1 Budimír – Bidovce, I/73 Šarišský Štiavnik – Hunkovce, Pekná vyhliadka - Laskonka I-II" Bratislava, Dúbravka. Zoznam stavieb spoločnosti za roky 2015 – 2018 sa nachádza v kapitolach 2.8 a 2.9. Za stavby, kde je možné sledovať spotrebu elektrickej energie, je táto uvádzaná súhrne po jednotlivých rokoch.

K nárastu spotreby elektrickej energie došlo od roku 2017.

V rokoch 2019 a 2020 začala pracovná skupina zamestnancov dôslednejšie zbierať informácie z čo najväčšieho množstva pracovísk a stavieb spoločnosti. Preto v roku 2019 zaznamenávame výrazný nárast evidovanej spotreby elektrickej energie (údaje zozbierané zo 109 stavieb). Nakoľko v predchádzajúcich rokoch nebola evidencia tak dôsledná, nie je dôležité inak argumentovať takýto nárast. **Dôležitý a výpovedný bude vývoj indikátora v nasledujúcich rokoch.**

Indikátor je závislý od množstva faktorov. Dôležitým faktorom ovplyvňujúcim spotrebu elektrickej energie je počet stavieb a zároveň veľkosť zariadenia staveniska, druh vykonávaných prác, používané strojné zariadenia, počet zamestnancov na týchto stavbách a klimatické podmienky.

Spotreba zemného plynu

Na všetkých pracoviskách, ktoré sú vo vlastníctve Spoločnosti, ale aj v prenajímaných priestoroch pokiaľ je to možné je sledovaná spotreba zemného plynu a iných médií.

Zemný plyn je prevažne využívaný ako palivo v plynových kotolniach za účelom ohrevu úžitkovej vody a vykurovania nehnuteľnosti. Preto spotreba plynu je výrazne ovplyvňovaná klimatickými podmienkami a počasím.

V prenajatých priestoroch, kde nie je zriadené podružné meranie, nie je možné sledovať spotrebu zemného plynu. Prenajímateľ týchto priestorov nám účtuje spotrebu plynu podľa pomeru veľkosti prenajatej plochy k celkovej veľkosti prevádzkovej plochy v nehnuteľnosti.

Pri administratívnych pracoviskách bola ako vhodný indikátor zvolená ročná spotreba zemného plynu prepočítaná na zamestnanca, ktorý má na danom pracovisku trvalé pracovné miesto (A= Ročná spotreba zemného plynu [m^3], B= Počet zamestnancov, R=A/B).

Spotreba zemného plynu na Administratívnych pracoviskách

Pracovisko	Údaj	r. 2019	r. 2018	r. 2017	r. 2016
AB Bratislava	Ročná spotreba zemného plynu [m^3]	-	-	71 356	71 668
	Počet zamestnancov	67	78	91	100
AB Prievidza	Ročná spotreba zemného plynu [m^3]	38 766	53 415	58 606	57 638
	Počet zamestnancov	29	48	50	61
AB Martin	Ročná spotreba zemného plynu [m^3]	6 215	5 429	10 123	9 308
	Počet zamestnancov	16	27	28	30
AB Košice	Ročná spotreba zemného plynu [m^3]	10 602	18 641	16 943	17 373
	Počet zamestnancov	19	25	32	28
Administratívne pracoviská (spolu 4xAB vyššie)	<u>A:</u> Ročná spotreba zemného plynu [m^3]	55 583	77 485	157 028	155 987
	<u>B:</u> Počet zamestnancov	64	100	201	219
	<u>R:</u> Indikátor	868,48	774,85	781,23	712,27
TREND		Premenlivý trend			

V ročnej spotrebe zemného plynu za Administratívne pracoviská uvedenej v tabuľke vyššie je spočitaná spotreba zemného plynu v AB Bratislava, AB Prievidza, AB Martin a AB Košice.

V prenajatých kancelárskych priestoroch nie je samostatné podružné meranie spotreby zemného plynu len pre tieto priestory. Preto nie je možné viest' presnú evidenciu spotrebovaného zemného plynu. Poplatky za zemný plyn sú platené preddavkovými platbami a rozdiel medzi zapatenými preddavkovými platbami a skutočnými nákladmi, ktoré vznikli užívaním prenajatých priestorov v priebehu zúčtovacieho obdobia prenajímateľ vyúčtuje podľa pomoru veľkosti prenajatej plochy k celkovej veľkosti prevádzkovej plochy v nehnuteľnosti. V iných prenajatých priestoroch sú spotreby zemného plynu zahrnuté v platbách za prenájom priestorov.

Zvolený indikátor má premenlivý trend. Tento trend je vo veľkej miere závislý od klimatických podmienok v jednotlivých rokoch a počtu dní, kedy sa vykurovalo, nakoľko zemný plyn je v administratívnych pracoviskách využívaný na kúrenie a ohrev vody. Pri prepočte spotreby plynu na vykurovanie v prenajímaných priestoroch je fakturovaná výška spotreby plynu závislá aj od toho, ako ostatní nájomníci priestorov v danej budove pristupujú k vykurovaniu.

V prevádzke Obaľovňa Veľká Ida je zemný plyn využívaný ako palivo pri výrobe asfaltových zmesí. V tejto prevádzke je preto spotreba plynu závislá hlavne od objemu výroby.

Ako indikátor pre Obaľovňu asfaltových zmesí vo Veľkej Ide bola zvolená ročná spotreba zemného plynu prepočítaná na množstvo vyrobenej asfaltovej zmesi (A= Ročná spotreba zemného plynu [m^3], B= Množstvo vyrobenej asfaltovej zmesi [t], R=A/B).

Spotreba zemného plynu v Obaľovni Veľká Ida

Pracovisko	Údaj	r. 2019	r. 2018	r. 2017	r. 2016
Obaľovňa Veľká Ida	<u>A:</u> Ročná spotreba zemného plynu [m^3]	992 157	295 986	156 271	63 264

	<u>B:</u> Množstvo vyrobenej asfaltovej zmesi [t]	150 835,69	43 756,83	20 398,92	7 835,73
	<u>R:</u> Indikátor	6,58	6,76	7,66	8,07
TREND	Zlepšujúci sa				

V prevádzke Obaľovňa Veľká Ida napriek zvýšenej výrobe asfaltových zmesí je trend zvoleného indikátora v posledných rokoch pozitívny. Pri výrobe asfaltovej zmesi sa zemný plyn spotrebováva na ohrev a sušenie kameniva, ktoré vstupuje do výroby. Trend pri tomto indikátore je ľahké ovplyvniť, nakoľko je závislý od množstva vyrobenej asfaltovej zmesi, od klimatických podmienok (teplote a vlhkostí ovzdušia) a na vlhkostí a teplotu kameniva.

Na stavbách Spoločnosti zvyčajne nedochádza k spotrebe zemného plynu, preto pre stavby nie je evidencia jeho spotreby.

7.1.2 Materiály

PHM

Údaje o spotrebe PHM sú čerpané z EJK Webdispečink a Infocar. Ako vhodný indikátor bol zvolený pomer množstva PHM k celkovému počtu najazdených kilometrov. (A= Ročné množstvo najazdených km [km], B= Ročná spotreba PHM [l], R=A/B) Indikátor má od roku 2017 zlepšujúci sa trend a je závislý na štýle jazdy, technickom stave vozidiel, type trasy (krátká, dlhá, rovina, horský prechód a pod.) a od vzdialenosťi stavieb od pracovísk spoločnosti. Od roku 2019 pribudli do vozového parku spoločnosti aj vozidlá s benzínovými motormi.

Typ vozidiel	Údaj	r. 2019	r. 2018	r. 2017	r. 2016
Osobné a úžitkové vozidlá	Množstvo PHM – nafta [l] <u>B:</u>	409 649	433 717,46	459 027,00	431 248,07
Osobné a úžitkové vozidlá	Množstvo PHM – benzín [l] <u>B:</u>	27383	-----	-----	-----
Osobné a úžitkové vozidlá	Najazdené km – nafta [km] <u>A:</u>	6 427 347	3 779 648,00	3 162 190,00	3 521 248,00
Osobné a úžitkové vozidlá	Najazdené km – benzín [km] <u>A:</u>	446 535	-----	-----	-----
Osobné a úžitkové vozidlá	Indikátor - nafta (km/l) <u>R:</u>	0,063	0,115	0,145	0,122
Osobné a úžitkové vozidlá	Indikátor - benzín (km/l) <u>R:</u>	0,061	-----	-----	-----
TREND	Zlepšujúci sa od roku 2017				

Množstvo vyrobenej asfaltovej zmesi

V Obaľovni Veľká Ida nie je pri výrobe asfaltových zmesí používaný frézovaný asfalt zo stavieb. Preto ako indikátor pre výrobu asfaltovej zmesi bol použitý pomer množstva vyrobenej asfaltovej

zmesi k množstvu spotrebovaného zemného plynu v procese výroby. (A= Ročné množstvo vyrobenej asfaltovej zmesi [t], B= Ročné množstvo spotrebovaného zemného vplyvu [m^3], R=A/B) Množstvo vyrobenej asfaltovej zmesi je závislé na zákazkovej náplni.

Materiál – Obalovňa Veľká Ida	r. 2019	r. 2018	r. 2017	r. 2016
<u>A:</u> Množstvo vyrobenej asfaltovej zmesi [t]	150 835,69	43 756,83	20 398,92	7 835,73
<u>B:</u> Množstvo spotrebovaného zemného plynu [m^3]	992 157	295 986	156 271	63 208
<u>R: Indikátor (t asf. zmesi / m^3 plynu)</u>	0,152	0,148	0,131	0,124
TREND	Zhoršujúci sa			

Pri výrobe asfaltovej zmesi sa zemný plyn spotrebováva na ohrev a sušenie kameniva, ktoré vstupuje do výroby. Trend pri tomto indikátore je zhoršujúci sa, je ľažké ho ovplyvniť, nakoľko je závislý od množstva vyrobenej asfaltovej zmesi, od klimatických podmienok (teplota a vlhkosť ovzdušia) a na vlhkosť a teplotu kameniva.

Kancelársky papier

Celková ročná spotreba (stĺpec s označením „c“) a ukazovateľ celkovej ročnej spotreby prepočítaný na jedného zamestnanca (stĺpec s označením „z“) sú vyjadrené v nasledovnej tabuľke:

Materiál – kancelársky papier	r. 2019 c	r. 2019 z (786 zam.)	r. 2018 c	r. 2018 z (822 zam.)	r. 2017 c	r. 2017 z (808 zam.)	r. 2016 c	r. 2016 z (727 zam.)
Kanc. papier A4 [ks box]	501	0,637	1 188	1,445	552	0,683	435	0,600
Kanc. papier A3 [ks box]	3,6	0,005	1	0,001	19	0,024	7	0,010
Papier plotrovací [ks] - rolka 297mmx50 m	4	0,005	-	-	-	-	-	-
Papier plotrovací [ks] - rolka 594mmx50 m	11	0,014	27	0,033	3	0,004	51	0,070
Papier plotrovací [ks] - rolka 914mmx50 m	5	0,006	8	0,010	12	0,015	33	0,045
TREND	Premenlivý trend							

Pozn.: Kancelársky papier A4, A3 - box/krabica obsahuje: 5x500 listov kancelárskeho papiera (A= Celková ročná spotreba kanc.papiera [ks], B= priemerný ročný počet zamestnancov [ks], R=A/B)

Kancelársky papier je v Spoločnosti využívaný vo všetkých procesoch, v etape prípravy, realizácie, ale aj po odovzdaní stavebného diela resp. materiálu objednávateľovi. Trend spotreby kancelárskeho papiera na zamestnanca je premenlivý, a je závislý od viacerých faktorov (základková náplň, počet podaných ponúk, počet zamestnancov, množstvo dokumentov požadovaných

objednávateľom a tretími stranami, potreba písomnej komunikácie a pod.). Najväčšia je spotreba kancelárskeho papiera veľkosti A4 a jeho spotreba od roku 2016 stúpa, poklesla len v roku 2019.

Pri výbere dodávateľa kancelárskeho papiera bola jedným z kritérií aj požiadavka na certifikát FSC alebo PEFC (certifikačných systémov certifikácie lesného hospodárenia a následného spracovateľského reťazca dreva) na dodávaný papier.

7.1.3 Voda

Na všetkých pracoviskách, ktoré sú vo vlastníctve Spoločnosti, ale aj v prenajímaných priestoroch pokiaľ je to možné je sledovaná spotreba vody a iných médií.

V Spoločnosti je využívaná voda z verejných vodovodov. Voda je využívaná na zabezpečenie pitného režimu zamestnancov, v hygienických zariadeniach pracovísk a na policvanie trávnatých plôch v areáloch Spoločnosti.

Pri administratívnych pracoviskách, ale aj Obaľovni Veľká Ida bola ako vhodný indikátor zvolená ročná spotreba vody prepočítaná na zamestnanca, ktorý má na danom pracovisku trvalé miesto.

Spotreba vody v Administratívnych pracoviskách a Obaľovni Veľká Ida

Pracovisko	Údaj	r. 2019	r. 2018	r. 2017	r. 2016
AB Bratislava	Ročná spotreba vody [m ³]	-	-	4 013	4 213
	Počet zamestnancov	67	78	91	100
AB Prievidza	Ročná spotreba vody [m ³]	724	745	1 320	750
	Počet zamestnancov	29	48	50	61
AB Martin	Ročná spotreba vody [m ³]	172	126	410	427
	Počet zamestnancov	16	27	28	30
AB Košice	Ročná spotreba vody [m ³]	324	376	422	525
	Počet zamestnancov	19	25	32	28
AB Žilina Kysucká cesta 8405/16C	Ročná spotreba vody [m ³]	110,12	-	-	-
	Počet zamestnancov	12	-	-	-
Administratívne pracoviská (spolu 4xAB vyššie)	Ročná spotreba vody [m ³]	1330	1287	6165	5915
	Počet zamestnancov	76	100	201	219
	Indikátor	17,50	12,87	30,67	27,01
TREND		Premenlivý			
Obaľovňa Veľká Ida	Ročná spotreba vody [m ³]	216	222	109	92
	Počet zamestnancov	11	12	10	8
	Indikátor	19,64	18,5	10,9	11,5
TREND		Zhoršujúci sa			

V ročnej spotrebe vody za Administratívne pracoviská uvedenej v tabuľke vyššie je spočítaná spotreba vody v AB Bratislava, AB Prievidza, AB Martin, AB Žilina – Kysucká cesta 8405/16C a AB Košice.

V prenajatých kancelárskych priestoroch nie je samostatné podružné meranie spotreby vody len pre tieto priestory. Preto nie je možné viesť presnú evidenciu spotrebovanej vody. Poplatky za vodu sú platené preddavkovými platbami a rozdiel medzi zaplatenými preddavkovými platbami a skutočnými nákladmi, ktoré vznikli užívaním prenajatých priestorov v priebehu zúčtovacieho obdobia prenajímateľ vyúčtuje podľa pomeru veľkosti prenajatej plochy k celkovej veľkosti prevádzkowanej plochy v nehnuteľnosti. V iných prenajatých priestoroch je spotreba vody zahrnutá v platbách za prenájom priestorov alebo prepočítavaná podľa počtu zamestnancov jednotlivých nájomníkov. Tu je teda nám fakturovaná spotreba vody závislá aj od spotreby vody ostatných nájomníkov v danej budove.

Zvolený indikátor má pri administratívnych pracoviskách premenlivý trend. V roku 2017 bolo suché leto, čo si vyžiadalo častejšie polievanie trávnatých plôch v areáloch Spoločnosti. V roku 2018 došlo k výraznému poklesu poštu pracovníkov, čo sa prejavilo aj na nízkej spotrebe vody.

Zvolený indikátor mal pri Obaľovni Veľká Ida pozitívny klesajúci trend od roku 2015 ale v posledných dvoch rokoch sa začal zhoršovať. Príčinou vyšej spotreby vody v roku 2018 bola porucha na vodovodnom potrubí, ktorá nastala v 10. mesiaci na podzemnom ventile. Okamžite po zistení poruchy bola 22.10.2018 vykonaná oprava na vodovodnom potrubí. Vyššia spotreba vody súvisí aj so zvýšeným množstvom produkcie asfaltovej zmesi. Pri vyšej produkcií asfaltovej zmesi je v priestoroch Obaľovne väčší počet dopravcov (šoférov) zmesi, ktorí využívajú sociálne zariadenia a kuchynku v priestoroch Obaľovne. V roku 2019 obaľovňa zaznamenala rekordne vysokú výrobu asfaltovej zmesi a tiež nárast spotreby vody práve z dôvodu vysokej výroby a počtu zamestnancov využívajúcich zázemie obaľovne.

Na všetkých stavbách nie je možné sledovať spotrebu vody.

Evidenciu spotreby vody vieme viesť v prípadoch, že si na stavbách sami zriaďujeme prípojné miesta alebo stavba má prenajaté priestory, pre ktoré je zriadené podružné meranie.

Dôvody, pre ktoré nie je možné sledovať spotrebu a viesť evidenciu vody:

- náklady súvisiace so spotrebou vody znáša objednávateľ a neprenáša na nás, zhotoviteľa,
- náklady súvisiace so spotrebou vody sú súčasťou nákladov za zariadenie staveniska,
- vedenie stavby má prenajaté kancelárske priestory bez podružného merania a náklady súvisiace so spotrebou vody sú zahrnuté v nájomnom.

Na stavbách Spoločnosti je voda využívaná v sociálnych bunkánoch, na zaistenie pitného režimu a na zabezpečenie výrobných procesov.

Spotreba vody na stavbách Spoločnosti

Stavby	r. 2019	r. 2018	r. 2017	r. 2016
Ročná spotreba vody [m ³]	8 019,06	4 254	246	-
Počet zamestnancov	566	666	852	-
Indikátor	14,17	6,39	0,29	-
TREND	Zhoršujúci sa			
Dôslednejšie zbieranie dát – činnosť Pracovnej skupiny zamestnancov		Sledovanie spotreby		

V ročnej spotrebe vody uvedenej v tabuľke vyššie bola v rokoch 2017 a 2018 zahrnutá len spotreba vody na stavbe Diaľnica D1 Budimír - Bidovce. Na ostatných stavbách buď nebolo možné sledovať spotrebu vody z vyššie uvedených dôvodov alebo spotreba nebola evidovaná. **Od roku 2019 začala Pracovná skupina zamestnancov dôslednejšie zbierať údaje o spotrebe energií a médií na prevádzkach a pracoviskách spoločnosti.** Z dôvodu dôslednejšieho zberu dát je ročná

spotreba vody na stavbách spoločnosti v roku 2019 výrazne vyššia ako v predchádzajúcich rokoch (údaje zozbierané zo 109 stavieb). **Lepšiu výpovednú hodnotu preto bude mať vývoj indikátora po roku 2019.**

Vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd

Obaľovňa asfaltových zmesí vo Veľkej Ide vypúšťa komunálne odpadové vody s prevažujúcim charakterom splaškových odpadových vôd z prevádzkovej budovy Obáľovne živičných zmesí Košice cez prečistiace zariadenie - čistiarne odpadových vôd typu EČ 12 (EO 15) je do vodného toku Ida hydrologické číslo 4-33-01-032 v riečnom km 22,3 cez výustný objekt.

Do vodného toku je cez prečistiace zariadenie vypúšťaná aj zrážková voda zachytená a zvedená zo spevnených plôch areálu.

Rok	Množstvo vypúšťaných vôd [m ³ /rok]	Znečistenie vrátane obzvlášť škodlivých látok		
		Prítok ČOV		Odtok ČOV
		NEL [mg/l]	BSK ₅ [mg/l]	NL ₁₀₅ [mg/l]
2015	8669	<0,01	36	64
2016	8669	<0,01	29	40
2017	8959	0,210	12	33
2018	8929	0,070	19	31
2019	8905	0,138	20	40

Podstatnú časť množstva vypúšťaných vôd tvorí práve zrážková voda. Z uvedeného dôvodu nie je možné výrazne ovplyvniť množstvo vypúšťaných odpadových vôd do povrchových vôd.

Zvýšenú hodnotu NEL [mg/l] v skúšobnej vzorke v roku 2017 ovplyvnilo aj počasie, keďže odber vzorky bol realizovaný v mesiaci, kedy spadlo veľmi málo zrážok a boli extrémne horúčavy. V 08/2017 bola na ČOV zistená porucha a pri oprave 31.08.2017 bola porucha len čiastočne odstránená a náprava nebola dostatočne účinná. Pri oprave 12.09.2017 bola porucha úplne odstránená, no hodnoty znečistujúcich látok sa stabilizujú až po nejakom čase., Pri nasledujúcom meraní v roku 2018 bolo namerané znižujúce sa množstvo NEL [mg/l] na prítoku ČOV.

V cieľoch spoločnosti na ďalšie obdobie (kapitola 5) je uvažované s modernizáciou ČOV v obaľovni.

7.1.4 Odpad

Pri stavebnej výrobe vzniká veľké množstvo odpadu, prevažne ostatný odpad, ale aj nebezpečný odpad. Odpady sú pri činnostiach Spoločnosti triedené podľa druhov a následne prostredníctvom oprávnených subjektov zhodnocované alebo zneškodňované. Triedenie odpadov je vykonávané nie len v administratívnych priestoroch vo vlastníctve Spoločnosti, ale aj v prenajímaných administratívnych priestoroch a rovnako aj na stavbách Spoločnosti. Pri nakladaní s odpadmi Spoločnosť preferuje zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním. Spoločnosť plní všetky povinnosti súvisiace s odpadovým hospodárstvom – evidenciu odpadov, ohlasovacie povinnosti.

Pre sledovanie množstiev vytváraných odpadov a spôsobu nakladania s nimi viedieme ročné štatistiky odpadov.

Kedže nemôžeme zásadným spôsobom ovplyvniť množstvo vyprodukovaných odpadov, ktoré väčšinou závisí od druhu stavieb, zameriavame sa najmä na sledovanie spôsobu nakladania s nimi.

Celkový trend je znižovanie celkovej ročnej produkcie odpadov a množstvo zhodnotených odpadov zvyšujeme a množstvo zneškodených odpadov znižujeme, o čom svedčia čísla v nasledujúcich tabuľkách. Kolísavá produkcia resp. znižovanie odpadov závisí od počtu zamestnancov, počtu a veľkosti stavieb.

Obaľovňa Veľká Ida – pracovisko je zapojené do systému zberu komunálneho odpadu obce. Okrem komunálneho odpadu nevzniká žiadny ostatný odpad, preto neuvažzame množstvá odpadu.

V roku 2019 sme realizovali veľké stavby ako Diaľnica D1 Budimír – Bidovce a množstvo cestných a železničných staveb, na ktorých vznikalo veľké množstvo odpadov. Z uvedeného dôvodu vzrástlo v roku 2019 celkové množstvo odpadov.

Rok	2019	2018	2017	2016
A: Celkové ročné množstvo odpadov [t]	29 663,240	16 484,295	28 149,034	65 965,414
B: Celkové ročné tržby spoločnosti [tis. eur]	112 925,496	109 921,629	111 425,432	89 581,473
R: Indikátor	0,263	0,150	0,253	0,736
TREND	Premenlivý trend (znižujúci sa až na rok 2019)			

Množstvo odpadov po rokoch a rozdelenie na ostatný odpad (O) a nebezpečný odpad (NO)

Rok	Množstvo odpadov celkom [t]	Ostatný odpad [t]	Ostatný odpad [%]	Nebezpečný odpad [t]	Nebezpečný odpad [%]
2019	29 663,240	26 905,850	90,70	2757,390	9,30
2018	16 484,295	16 473,649	99,93	10,646	0,07
2017	28 149,034	28 140,879	99,97	8,155	0,03
2016	65 965,414	65 910,208	99,92	55,206	0,08
2015	116 201,164	116 178,340	99,98	22,824	0,02

Množstvo odpadov po rokoch za jednotlivé pracoviská a stavby – ostatný odpad

Rok	2019 [t]	19/18 (%)	2018 [t]	18/17 (%)	2017 [t]	17/16 (%)	2016 [t]
Administratívne budovy	40,430	227,713	12,337	-54,004	26,822	528,150	4,270
Obaľovňa Veľká Ida	2,821	+	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Stavby ZPS	2358,500	230,358	713,922	-84,804	4698,160	131,221	2031,890
Stavby ZIS	24504,096	55,606	15747,390	-32,749	23415,897	-63,341	63874,048

Množstvo odpadov po rokoch za jednotlivé pracoviská a stavby – nebezpečný odpad

Rok	2019 [t]	19/18 (%)	2018 [t]	18/17 (%)	2017 [t]	17/16 (%)	2016 [t]
Administratívne budovy	2,813	-27,964	3,905	-50,102	7,826	53,632	5,094
Obaľovňa Veľká Ida	0,301	148,760	0,121	-6,202	0,129	268,571	0,035
Stavby ZPS	0,320	+	0,000	-100,000	0,060	-76,000	0,250
Stavby ZIS	2753,962	41500,634	6,620	4628,571	0,140	-99,719	49,827

Prehľad množstva zhodnotených, zneškodených a zhromažďovaných odpadov po rokoch

Rok	2019	19/18 (%)	2018	18/17 (%)	2017	17/16 (%)	2016
Množstvo [t] odpadov celkom	29 663,24	79,95	16 484,295	-41,44	28 149,034	-57,33	65 965,414
Zneškodený odpad [t]	5 001,77	+711,01	616,73	-97,13	21 490,510	-67,38	65 889,998
Zneškodený odpad [%]	16,86		3,74		76,35		99,89
Zhodnotený odpad [t]	12 922,17	+56,30	8 267,394	+263,48	2 274,514	+3181,65	69,31
Zhodnotený odpad [%]	43,56		50,15		8,08		0,1
Zhromažďovaný odpad [t]	11 739,30	+54,46	7 600,171	+73,36	4 384,010	+71698,4	6,106
Zhromažďovaný odpad [%]	39,58		46,11		15,57		0,01

Prehľad množstva zhodnotených, zneškodených a zhromažďovaných odpadov po rokoch za jednotlivé pracoviská a stavby

Rok	2019	19/18 (%)	2018	18/17 (%)	2017	17/16 (%)	2016
Množstvo odpadov celkom [t]	29 663,240	+79,95	16 484,295	-41,44	28 149,034	-57,33	65 965,414
Zneškodený odpad [t]	5 001,77	+711,01	616,73	-97,13	21 490,51	-67,38	65 889,998
Administratívne budovy	30,96	+350,66	6,87	+92,33	3,572	+164,59	1,35
Obaľovňa Veľká Ida	0	0	0	-100	0,029	+100	0
Stavby ZPS	280,69	-52,62	592,44	+557,17	90,15	-95,56	2 032,14
Stavby ZIS	4 690,120	+26823,77	17,42	-99,92	21 396,759	-66,49	63 856,508
Zneškodený odpad [%]	16,860	-	3,741	-	76,345	-	99,886
Administratívne budovy	0,1044	-	0,0417	-	0,0127	-	0,002
Obaľovňa Veľká Ida	0	-	0	-	0,000103	-	0
Stavby ZPS	0,9463	-	3,593	-	0,32	-	3,081
Stavby ZIS	15,8112		0,106	-	76,012	-	96,803

Zhodnotený odpad [t]	12 922,17	+56,303	8267,394	+263,48	2274,514	+3181,65	69,31
Administratívne budovy	2,173	-76,814	9,372	-41,26	15,956	+685,24	2,032
Obalovňa Veľká Ida	1,820	+	0	-100	0,1	+1150	0,008
Stavby ZPS	946,510	+409,364	185,822	-67,22	566,81	+100	0
Stavby ZIS	11971,670	+48,307	8072,2	+377,18	1691,648	+2414,71	67,27
Zhodnotený odpad [%]	43,56	-	50,153	-	8,08	-	0,105
Administratívne budovy	0,0168	-	0,0569	-	0,0567	-	0,00308
Obalovňa Veľká Ida	0,0141	-	0	-	0,000355	-	0,0000121
Stavby ZPS	7,3247	-	1,127	-	2,014	-	0
Stavby ZIS	92,6444	-	48,969	-	6,01	-	0,102
Zhromažďovaný odpad [t]	11 739,300	+54,461	7600,171	+73,36	4384,01	+71698,40	6,106
Administratívne budovy	10,110	+	0	-100	15,12	+152,76	5,982
Obalovňa Veľká Ida	1,302	+980,498	0,1205	+100	0	-100	0,027
Stavby ZPS	1131,620	+7062,152	15,8	-99,61	4041,26	+100	0
Stavby ZIS	10596,268	+39,714	7584,25	+2214,88	327,63	+337662,89	0,097
Zhromažďovaný odpad [%]	39,58	-	46,106	-	15,574	-	0,00926
Administratívne budovy	0,0861	-	0	-	0,054	-	0,00907
Obalovňa Veľká Ida	0,0111	-	0,000731	-	0	-	0,00004093
Stavby ZPS	9,6396	-	0,0958	-	14,357	-	0
Stavby ZIS	90,2632	-	46,009	-	1,164	-	0,000147

Spoločnosť v priebehu roka realizuje veľké množstvo či už menších alebo väčších stavieb, preto nie je vhodné pre každú stavbu osobitne uvádzat produkciu odpadov.

Trend ukazuje, že zvyšujeme množstvo zhodnoteného odpadu a znižujeme množstvo zneškodneného odpadu.

Podrobnejší prehľad celkovej ročnej produkcie odpadov podľa druhov

Katalógové číslo odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Hmotnosť [t] 2016	Hmotnosť [t] 2017	Hmotnosť [t] 2018	Hmotnosť [t] 2019

08 01 11	odpadové farby a laky obsahujúce organické rozpúšťadlá alebo iné nebezpečné látky	N	1,092	0,080	0,052	0,200
08 03 17	odpadový toner do tlačiarne obsahujúci nebezpečné látky	N	0,001	0,001	0,006	0,001
12 01 12	použité vosky a tuky	N	0,005	-	0,020	0,030
13 01 10	nechlórované minerálne hydraulické oleje	N	0,480	-	0,030	-
13 02 05	nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje	N	0,808	0,780	3,730	2,859
13 02 06	syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje	N	0,150	-	-	0,180
13 02 08	iné motorové, prevodové a mazacie oleje	N	-	0,100	-	0,210
13 05 02	kaly z odlučovačov oleja z vody	N	0,260	0,005	-	-
14 06 01	chlórfluorované uhlíkovodíky, HCFC, HFC	N	0,252	-	-	0,474
14 06 03	iné rozpúšťadlá a zmesi rozpúšťadiel	N	0,502	0,190	-	-
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O	-	0,545	-	-
15 01 02	obaly z plastov	O	-	1,305	3,400	1,861
15 01 03	obaly z dreva	O	-	-	-	19,100
15 01 06	zmiešané obaly	O	57,610	25,820	4,360	9,400
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,482	0,968	2,633	7,809
15 01 11	kovové obaly obsahujúce nebezpečný tuhý pôrovitý základný materiál (napríklad azbest) vrátane prázdnych tlakových nádob	N	0,097	-	-	0,348
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,842	1,190	0,595	0,634
16 01 07	olejové filtre	N	0,130	0,413	1,255	0,839
16 01 14	nemrznúce kvapaliny obsahujúce nebezpečné látky	N	-	-	-	0,037
16 02 11	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluorované uhlíkovodíky, HCFC, HFC	N	-	-	-	-
16 02 13	vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12	N	0,060	-	-	-
16 02 14	vyradené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13	O	-	-	0,340	0,037
16 05 06	laboratórne chemikálie pozostávajúce z nebezpečných látok alebo obsahujúce nebezpečné látky vrátane zmesí laboratórnych chemikálií	N	-	-	-	0,444
16 06 01	olovcné batérie	N	0,035	0,012	-	0,060
16 06 04	alkalické batérie iné ako uvedené v 16 06 03	O	-	-	-	-

16 07 08	odpady obsahujúce olej	N	0,260		0,725	0,243
17 01 01	betón	O	340,048	5 216,415	1 831,670	4 299,160
17 01 02	tehly	O	-	-	-	-
17 01 03	škridľy a obkladový materiál a keramika	O	-	-	-	-
17 01 07	zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O	750,967	1 674,128	416,630	612,63
17 02 01	drevo	O	73,350	140,690	91,442	154,88
17 02 02	sklo	O	-	-	-	0,410
17 02 03	plasty	O	-	-	-	-
17 02 04	sklo, plasty a drevo obsahujúce nebezpečné látky alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	-	-	-	0,640
17 03 02	bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O	10 558,940	3 517,148	1 010,440	4 130,650
17 04 05	železo a oceľ	O	-	4,900	5,050	1,990
17 05 03	zemina a kamenivo obsahujúce nebezpečné látky	N	-	-	-	2,520
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O	9 636,018	1 387,780	3 399,360	2 396,070
17 05 05	výkopová zemina odsahujúca nebezpečné látky	N	-	-	-	1 151,98
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O	25 164,067	9 427,928	9 390,150	14 726,95
17 05 07	štrk zo železničného zvršku obsahujúci nebezpečné látky	N	49,730	-	-	1 586,96
17 05 08	štrk zo železničného zvršku iný ako uvedený v 17 05 07	O	5 422,320	95,600	50,600	-
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O	13 898,928	6 613,898	250,370	543,28
19 03 04	čiastočne stabilizované odpady označené ako nebezpečné okrem 19 03 08	N	-	-	-	-
19 08 09	zmcisi tukov a olejov z odlučovačov oleja z vody obsahujúce jedlé oleje a tuky	O	-	-	-	-
19 12 04	plasty a guma	O	0,080	-	1,800	1,820
20 01 01	papier a lepenka	O	0,020	0,390	0,751	0,360
20 01 02	sklo	O	-	-	-	-
20 01 04	obaly z kovu	O	-	-	-	0,470
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortut	N	0,020	0,010	0,020	0,009
20 01 23	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhl'ovodíky	N	-	4,160	1,580	0,920
20 01 34	batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	O	-	-	0,026	-
20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	N	-	0,246	-	-
20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O	-	0,412	0,040	0,086
20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O	4,100	-	-	-

20 01 39	plasty	O	0,070	0,090	0,240	0,090
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O	-	3,040	-	-
20 02 02	zemina a kamenivo	O	-	11,740	-	-
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	-	8,930	11,920	5,000
20 03 07	objemný odpad	O	3,690	10,120	5,060	1,64
Spolu:			65 965,414	28 149,034	16 484,295	29663,24

Z hľadiska celkovej ročnej produkcie odpadov za jednotlivé roky sú najvýznamnejšie odpady:

- 17 05 06 - výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05
- 17 03 02 - bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01
- 17 09 04 - zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03

Množstvo zmiešaných odpadov zo stavieb a demolácií sa v roku 2016 zvýšilo, nakoľko sme mali stavby s väčším množstvom rekonštrukčných prác. Od roku 2017 množstvo uvedených odpadov klesá.

V súčasnej dobe aj v budúcnosti bude na stavbách Spoločnosti snaha o triedenie zmiešaných odpadov zo stavieb a demolácií na jednotlivé zložky a ich opäťovné zabudovanie pokiaľ to objednávateľ/investor odsúhlasí. Tento záväzok máme definovaný v kapitole 5 v dlhodobých environmentálnych cieľoch.

7.1.5 Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu

Využívanie pôdy na rekultiváciu

Spôsob využívania pôdy (zeminy) je vyjadrený množstvom m^2 terénnych úprav, ktoré boli vykonané použitím zemín vyťažených pri stavebnej činnosti. Tieto zeminy sú využívané na rekultiváciu stavbou dotknutých území, ktoré sa následne zatrávňujú, prípadne sa vykonáva aj výsadba kríkov a stromov podľa projektovej dokumentácie stavby. Tento ukazovateľ je sledovaný len pri veľkých stavbách, kde je manipulované s väčším množstvom zemín.

Zeminy – použitie na rekultiváciu územia	r. 2019	r. 2018	r. 2017	r. 2016
Nakladanie so zeminami celkom [m^3]	171 357,21	503 212,50	611 361,00	49 467,85
Množstvo zemín použitých na spätné terénné úpravy [m^3]	117 577,80	345 816,50	470 298,00	22 577,67
Indikátor: Množstvo zemín použitých na spätné terénné úpravy [%]	68,62	68,72	76,93	45,64
Opäťovne použitie zemín na terénné úpravy [m^2]	195 963,00	576 360,83	783 830,00	37 629,45
TREND	Premenlivý trend			

Spôsob využívania zeminy a jej množstvo je závislé od miestnych pomerov stavby a je stanovený v projektovej dokumentácii a výkaze výmer, kde je kalkulované s určitým objemom zemných prác a opäťovnou rekultiváciou stavbou dotknutých území. V kapitole 5 bolo medzi dlhodobé ciele zahrnuté dôsledné zbieranie údajov o environmentálnych ukazovateľoch zo všetkých možných zdrojov, ktoré budú podkladom pre nastavenie vhodných indikátorov.

Podiel trávnatých plôch na celkovej výmere plôch vo vlastníctve spoločnosti

V dvoch areáloch vo vlastníctve Spoločnosti bol priamym meraním zistený pomer „zelených plôch“ (trávnatých plôch) k celkovej výmere areálu. V roku 2019 nedošlo k zmene pomeru týchto plôch.

Plocha / Areál	AB Prievidza, Košovská cesta 16	Obaľovňa Veľká Ida
Celková výmera [m ²]	19 264	5 987
Výmera zelených plôch [m ²]	3 056	2 115
Indikátor (zelená/celková)	0,159	0,360

Trávnaté plochy pri prevádzkovom objekte Obal'ovne Veľká Ida

7.1.6 Emisie

Spoločnosť je v súčasnosti prevádzkovateľom jedného veľkého zdroja znečistovania ovzdušia (VZZO) – Veľká Ida a jedného malého zdroja znečistovania ovzdušia (MZZO) – Prievidza.

Stavebným povolením zn. 2.4.2-03-8304-2018 vydaným Mestom Prievidza dňa 15.10.2018 bolo povolená stavba Plynová kotolňa. Na základe tohto stavebného povolenia bola vykonaná rekonštrukcia kotolne a došlo k zmene stredného zdroja znečistovania ovzdušia na malý zdroj znečistovania ovzdušia. Užívanie stavby Plynová kotolňa bolo povolené Kolaudačným rozhodnutím zn. 2.4.2-03-11291-2019, ktoré vydalo Mesto Prievidza dňa 25.11.2019. Od právoplatnosti kolaudácie je kotolňa malým ZZO.

Prehľad zdrojov znečistovania ovzdušia je v tabuľke nižšie:

Miesto	Typ zdroja	Vo vlastníctve
AB	MZZO od 25.11.2019	
Prievidza	SZZO do 25.11.2019 (rekonštrukcia)	Vo vlastníctve
Veľká Ida	VZZO	Vo vlastníctve

Celkové množstvo emisií vyprodukovaných za rok zdrojom znečistovania ovzdušia závisí od viacerých faktorov, od poveternostných podmienok, od technického stavu zdroja a pri Obaľovni Veľká Ida od objemu výroby.

Ukazovateľ – emisie znečistujúcich látok:

Legislatívne predpisy v oblasti ochrany ovzdušia nám ukladajú sledovať pre VZZO a SZZO množstvo emisií znečistujúcich látok. Oznámenie ročných údajov o súhrnných emisiách a poplatkoch za znečistovanie ovzdušia VZZO a SZZO sa podáva na tlačivých NEIS elektronickej aj v tlačenej forme.

Prevádzkovateľ malého zdroja (MZZO) je povinný oznámiť každoročne do 15. februára obci (v zmysle zákona č. 401/1998 Z. z. a VZN príslušnej obce) za každý malý zdroj znečistovania ovzdušia spotrebú palív a surovín, z ktorých znečistujúce látky vznikajú, a ďalšie údaje potrebné na zistenie množstva a škodlivosti znečistujúcich látok vypustených do ovzdušia za uplynulý rok, najmä o druhu a kvalitatívnych ukazovateľoch palív a surovín, počte prevádzkových hodín malého zdroja znečistovania ovzdušia a o druhu a účinnosti odlučovacích zariadení.

	Znečistujúca látka [t/rok]	r. 2019	19/18 (%)	r. 2018	18/17 (%)	r. 2017	17/16 (%)	r. 2016
Obaľovňa Veľká Ida (VZZO)	TZL	0,050202	+158,64	0,019410	-30,21	0,027813	+58,75	0,017520
	SO2	0,009881	+235,18	0,002948	+89,46	0,001556	+146,98	0,000630
	NOx	1,175300	+159,51	0,452900	+61,29	0,280797	+58,75	0,176880
	CO	3,715627	+159,51	1,431811	-15,19	1,688211	+58,75	1,063440
	TOC	0,557428	+159,51	0,214804	+49,94	0,143256	+58,75	0,090240
Bratislava administratívna budova (SZZO)	TZL	-	-	0,002506	-51,89	0,005209	-0,44	0,005232
	SO2	-	-	0,000309	-51,87	0,000642	-0,47	0,000645
	NOx	-	-	0,048754	-51,88	0,101326	-0,44	0,101769
	CO	-	-	0,019673	-51,88	0,040887	-0,44	0,041066
	TOC	-	-	0,003262	-51,88	0,006779	-0,43	0,006808
Prievidza administratívna budova (SZZO)	TZL	0,002466	-39,26	0,004060	-8,85	0,004454	+1,69	0,004380
	SO2	0,000296	-39,22	0,000487	-8,80	0,000534	+1,52	0,000526
	NOx	0,048082	-39,26	0,079161	-8,86	0,086854	+1,68	0,085420
	CO	0,019418	-39,26	0,031969	-8,86	0,035076	+1,68	0,034496
	TOC	0,003236	-39,26	0,005328	-8,86	0,005846	+1,69	0,005749
TREND								
								Premenlivý

Množstvo emisií znečistujúcich látok na vyrobenú tonu asfaltovej zmesi v obaľovni vo Veľkej Ide za rok patrí medzi najvýznamnejšie environmentálne ukazovatele, nakoľko obaľovňa je v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov klasifikovaná ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. Na množstvo emisií znečistujúcich látok má zásadný vplyv najmä technický stav technológie, kvalita paliva, množstvo výrobnej asfaltovej zmesi a klimatické podmienky. Za účelom zníženia vyprodukovaných emisií je na technologickom zariadení obaľovne vykonávaná pravidelná údržba a revízie plynového zariadenia. V predpísaných intervaloch je vykonávané oprávnené meranie emisií za filtrom typu AFA43, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou technológie Obaľovacej súpravy Veľká Ida za účelom zistenia súladu s emisnými limitmi. Od roku 2016 rastlo množstvo výrobnej asfaltovej zmesi, ktoré je vyhodnotené v tabuľke Množstvo výrobnej asfaltovej zmesi v kapitole 7.1.2, preto v množstvách väčšiny znečistujúcich látok evidujeme nárast.

AB v Bratislave bola predaná v marci 2018 a do tohto obdobia sme boli prevádzkovateľom tohto zdroja znečisťovania ovzdušia. Preto je v roku 2018 evidovaný výrazný pokles množstva znečistujúcich látok pre AB Bratislava.

Podľa meteorologických údajov zo SHMÚ bol rok 2018 na Slovensku asi o 2,2 až 2,9 °C teplejší ako dlhodobý priemer 1951-1980 a bol tak vôbec najteplejší rok od 1881 (od začiatku systematických meraní). To ovplyvnilo aj prevádzku kotolní, čo sa prejavilo poklesom množstva vyprodukovaných znečistujúcich látok v roku 2018.

Nakoľko sa po rekonštrukcii v roku 2019 stala kotolňa v AB Prievidza MZZO (malým zdrojom znečisťovania ovzdušia), nebude potrebné za rok 2020 podávať Oznámenie ročných údajov o súhrnných emisiach a poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia VZZO a SZZO na tlačivách NEIS elektronicky ani v tlačenej forme.

Výsledky oprávneného merania emisií zo sušiaceho bubna kameniva v Obaľovni Veľká Ida, dátum diskontinuálneho merania 04.06.2018

Obaľovňa	Spalovacie zariadenie	Znečistujúca látka	Maximum (koncentrácia) [mg/m ³]	Súlad / nesúlad s hodnotami EL
Veľká Ida	Sušiaci bubon kameniva	TZL	1	Súlad
		CO	70	Súlad
		TOC	10	Súlad
		NO _x	20	Súlad

8. ODKAZ NA HLAVNÉ PRÁVNE USTANOVENIA, KTORÉ ORGANIZÁCIA MUSÍ ZOHĽADNIŤ, ABY ZABEZPEČILA SÚLAD S PRÁVNÝMI POŽIADAVKAMI TÝKAJÚCIMI SA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, A VYHLÁSENIE O DODRŽIAVANÍ PRÁVNYCH PREDPISOV

Právne požiadavky z oblasti ochrany životného prostredia týkajúce sa našej Spoločnosti sú sledované na základe Spravodajov zasielaných spoločnosťou BE-SOFT, a.s. Po prijatí spravodaja elektronickou poštou, zamestnanec tímu TUR uloží tento spravodaj na intranet Spoločnosti. Následne zabezpečí odoslanie informačného spravodaja prostredníctvom elektronickej pošty všetkým zamestnancom Skanska SK a.s.. Zamestnanci Spoločnosti sú povinní oboznámiť sa s obsahom spravodaja. Na pravidelných poradách (týždenná periodicitá) oddelenia riadenia kvality a systémov riadenia a tímu TUR sú v rámci preskúmania IMS analyzované vstupy s potenciálnym vplyvom na IMS. V rámci tejto analýzy sú preskúmané aj zmeny v legislatíve OŽP a ich prípadný vplyv na systém IMS.

Dodržiavanie požiadaviek právnych predpisov a iných záväzných požiadaviek, ktoré sa Spoločnosť zaviazala plniť, je kontrolované počas interných auditov. Externá kontrola dodržiavania požiadaviek právnych predpisov a iných záväzných požiadaviek je vykonávaná orgánmi štátnej správy (Slovenská inšpekcia životného prostredia, Okresný úrad – Odbor starostlivosti o životné prostredie) a certifikačné orgány počas externých auditov (dozorových a recertifikačných) podľa normy ISO 14001 a podľa schémy Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit EMAS.

Hodnotenie dodržiavania požiadaviek právnych predpisov a iných záväzných požiadaviek, ktoré sa Spoločnosť zaviazala plniť, je v Spoločnosti vykonávané aj v rámci preskúmania manažmentom. V rámci preskúmania manažmentom je vedeniu Spoločnosti na rôznych úrovniach prezentovaný stav a vývoj environmentálneho správania Spoločnosti.

Na základe hodnotenia dodržiavania právnych požiadaviek v oblasti ochrany životného prostredia a vyššie spomenutých skutočností, môžeme konštatovať, že Spoločnosť dodržiava právne požiadavky.

Oblast' predpisov	Číslo a názov predpisu
Starostlivosť o životné prostredie - všeobecne	Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 587/2004 Z.Z o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
Starostlivosť o životné prostredie - všeobecne	Vyhláška MŽP SR č. 157/2005 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
	Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 351/2012 Z. z. o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskej únie pre environmentálne manažérstvo

Ochrana vôd	a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
	Vyhláška MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečistujúcimi látkami, o náležitostach havarijného plánu a o postupe pri ricení mimoriadneho zhoršenia vôd v znení neskorších predpisov
Ochrana ovzdušia	NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sietových odvetviach v znení neskorších predpisov
Ochrana ovzdušia	Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
	Vyhláška MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov
	Vyhláška MŽP SR č. 231/2013 Z. z. o informáciách podávaných Európskej komisii, o požiadavkách na vedenie prevádzkovej evidencie, o údajoch oznamovaných do Národného emisného informačného systému a o súbore technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 286/2009 Z. z. o fluórovaných skleníkových plynoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Odpadové hospodárstvo	Zákon č. 79/2015 Z. z. Zákon o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
	Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov
	Vyhláška MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov
	Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov
Súvisiace právne predpisy	Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb.
	Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
	Zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov
	Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov
	Zákon NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov

9. ENVIRONMENTÁLNY OVEROVATEĽ A PRÍSTUP VEREJNOSTI K INFORMÁCIÁM ENVIRONMENTÁLNEHO VYHLÁSENIA

SGS Slovakia spol. s r.o.
Kysucká 14
040 11 Košice
Registračné číslo akreditácie: 158/SK-V-0002

V zmysle NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001, rozhodnutia Komisie 2001/681/ES, 2006/193/ES, nariadenie komisie (EÚ) 2017/1505 z 28. augusta 2017, ktorým sa menia prílohy I, II a III k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), nariadenie komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení príloha IV k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) a zákona č. 351/2012 Z. z. Zákon o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskej únie pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo 1.12.2012 je tento dokument verejne dostupný pre verejnosť a zainteresované strany.

Environmentálne vyhlásenie je určené pre širokú verejnosť a zainteresované strany s cieľom poskytovať informácie o dodržiavaní uplatniteľných právnych požiadaviek týkajúcich sa životného prostredia a environmentálneho správania spoločnosti Skanska SK a.s.

Táto verzia environmentálneho vyhlásenia je prvou revíziou a bola spracovaná na základe informácií k 31.07.2020 a je zverejnená na stránke www.skanska.sk

Autor:

Ing. Peter Šranc
Ing. Lucie Trníková

